

ตารางประมวลผลการเปรียบเทียบ

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกับประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน

จาก

๑. รายงานผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สถาบันพระปกเกล้า ร่วมกับคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย และครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย
๒. เวทีประชาเสวนาหาทางออก “สานพลังประชาชนเพื่อการปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที
๓. เวทีสัมมนากลุ่มเฉพาะ
๔. เวทีสัมมนาการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที
๕. ตู้ ปณ. ๙ กล่องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และสื่อสังคมออนไลน์

คณะกรรมการการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

(รวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘)

ตารางประมวลผลการเปรียบเทียบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกับประเด็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชน

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๔ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
บททั่วไป -----	- เสนอให้บัญญัติความเป็นมาตรา ดังต่อไปนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นราชอาณาจักร อันหนึ่งอันเดียว จะแบ่งแยกไม่ได้	มาตรา ๑		✓		✓	✓
	- มาตรา ๒ ประเทศไทยมีการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข	มาตรา ๒		✓		✓	✓
	- เสนอให้บัญญัติถ้อยคำดังต่อไปนี้ไว้ใน รัฐธรรมนูญ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้ อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และ หน่วยงานของรัฐ ต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม	มาตรา ๓		✓		✓	✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- เสนอให้บัญญัติถ้อยคำดังต่อไปนี้ไว้ใน รัฐธรรมนูญ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความ คุ้มครองและพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน ผู้ใดจะ ละเมิดหรือจำกัดมิได้ ยกเว้นแต่โดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะ เพื่อความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยของ บ้านเมืองเท่านั้น	มาตรา ๔ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕		✓		✓	✓
	- รัฐจะต้องให้หลักประกันแก่ประชาชนใน ด้านศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และคุณภาพ ชีวิตโดยทั่วถึงและเสมอภาค	มาตรา ๔ มาตรา ๓๐		✓		✓	✓
	- ยึดหลักธรรมาภิบาล สร้างสิทธิอย่างเสมอ ภาคและเท่าเทียมกัน มีสิทธิเสรีภาพ	มาตรา ๔ มาตรา ๘๑		✓		✓	✓
	- เสนอให้บัญญัติถ้อยคำดังต่อไปนี้ไว้ใน รัฐธรรมนูญ	มาตรา ๕		✓		✓	✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	บุคคลใด ไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือ ศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่ง รัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน						
	การตรากฎหมาย ยึดรัฐธรรมนูญเป็นหลัก ห้ามตรากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญ	มาตรา ๖		✓		✓	✓
	เสนอให้บัญญัติถ้อยคำดังต่อไปนี้ไว้ใน รัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของ ประเทศ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับใดขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้	มาตรา ๖		✓		✓	✓
	รัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายสูงสุดหรืออยู่ เหนือกฎหมายทุกฉบับ	มาตรา ๖		✓	✓	✓	✓
	- เสนอให้บัญญัติถ้อยคำดังต่อไปนี้ไว้ใน รัฐธรรมนูญ เมื่อไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ใช้ บังคับแก่กรณีใด ให้วินิจฉัยกรณีนั้นไปตาม	มาตรา ๗		✓		✓	✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น					
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์	
	ประเพณีการปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข							
	เมื่อมีปัญหาขัดแย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ขององค์กรต่าง ๆ ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจ วินิจฉัยชี้ขาด	มาตรา ๗ มาตรา ๒๒๒ มาตรา ๒๕๗ มาตรา ๒๖๑	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๓.๐					
	- ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน่วยงานตรวจสอบ หลักการรัฐธรรมนูญ	มาตรา ๗		✓		✓	✓	
ภาค ๑ รากฐานของระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข -----								
หมวด ๑ พระมหากษัตริย์ -----	- กำหนดให้รัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ให้ ความเห็นชอบการเลือก การแต่งตั้ง และการ ให้พ้นตำแหน่งองคมนตรี ผู้สำเร็จราชการ	มาตรา ๑๙					✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	แทนพระองค์ การแก้กฎหมายเทียบบาล การสืบ สันตติวงศ์						
หมวด ๒ ประชาชน -----							
ส่วนที่ ๑ ความเป็นพลเมืองและหน้าที่ของ ชนชาวไทย -----	๑. สร้างความเป็นพลเมืองที่ยึดมั่นในชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ รู้ถึงสิทธิหน้าที่ของ ตนเอง มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรม จริยธรรม รักสันติ พึ่งพาตนเองได้ มีความรู้ทางการเมือง ทางกฎหมาย และมีความรู้เฉพาะทางตามที่ ตนสนใจ ๒ พลเมืองไทยต้องมีจิตสำนึกในความ เป็นพลเมืองที่ดี เป็นคนที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม และรู้จักสามัคคี	มาตรา ๒๗		✓		✓	✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น					
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์	
	- ควรมีการกำหนดให้รัฐต้องจัด การศึกษาเรื่องความเป็นพลเมืองและหน้าที่ พลเมืองไว้ในรัฐธรรมนูญ	มาตรา ๒๗	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๓.๒					
	- พลเมืองต้องไม่กระทำการที่ทำให้เกิด ความเกลียดชังกันระหว่างคนในชาติหรือ ศาสนา	มาตรา ๒๗	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๗.๘					
	- ให้ใช้คำว่า “ประชาชน” อย่างเดียว	มาตรา ๒๗			✓	✓		
	- ให้ความสำคัญกับคนที่เป็นพลเมือง และการสร้างความเข้มแข็งให้กับพลเมือง รวมทั้งการมีส่วนร่วม	มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๖๔ (๒)		✓	✓	✓		
	- รัฐมีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนโดยมี องค์กรที่เกี่ยวข้องลงไปทำหน้าที่ตามมาตรานี้	มาตรา ๒๗		✓	✓	✓		
	- พลเมืองไทยต้องมีจิตสำนึกในความเป็น พลเมืองที่ดี เป็นคนที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม และรู้จักสามัคคี	มาตรา ๒๗		✓	✓	✓		
	- ส่งเสริมให้เป็นพลเมืองที่ดี และเพื่อให้ คนมีความรู้และเข้าใจหน้าที่พลเมืองได้อย่าง	มาตรา ๒๗		✓	✓	✓		

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ถูกต้องและชัดเจน โดยเน้นค่านิยม ๑๒ ประการ						
	- พลเมืองที่ยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	มาตรา ๒๗		✓	✓	✓	
	- มีการรณรงค์ เรื่อง การทำหน้าที่ของ พลเมืองมากขึ้น	มาตรา ๒๗		✓	✓	✓	
	- กำหนดมาตรการสำหรับผู้ใช้สิทธิ เลือกตั้งก่อน ให้มีความรู้ความเข้าใจก่อนที่จะ เลือกตั้ง เตรียมความพร้อม สร้างจิตสำนึก ประชาธิปไตยแก่พลเมือง/สำนึกพลเมือง	มาตรา ๒๗		✓	✓	✓	
	- ให้การศึกษาเรื่องความเป็นพลเมืองใน ทุกระดับ	มาตรา ๒๗		✓		✓	✓
	- กำหนดให้ปวงชนชาวไทยต้องยึดมั่นใน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และจะดำรง รักษาและปกป้องไว้	มาตรา ๒๘ มาตรา ๗๓		✓		✓	✓
	- ควรกำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ ของประชาชนหากไม่ไปเลือกตั้งต้องถูก ลงโทษ	มาตรา ๒๘	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๖๔.๕				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๓๓,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
			ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๖๑.๕				
	- ควรกำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่ ของประชาชน	มาตรา ๒๘	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๖.๒				
	- ควรช่วยเหลือในการป้องกันและ บรรเทาภัยพิบัติสาธารณะ	มาตรา ๒๘	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๘.๓				
	- ควรกำหนดให้ประชาชนทุกคนมีหน้าที่ใน การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินรายได้ต่อรัฐ	มาตรา ๒๘	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๕๖.๔				
	ควรเสียภาษีโดยสุจริต	มาตรา ๒๘	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๖.๙				
	- ใน (๓) กำหนดหน้าที่ (เสียภาษี) และ สิทธิ (ใช้งบประมาณ) ให้สมดุลกัน	มาตรา ๒๘		✓		✓	
	- ควรมีความเป็นพลเมืองที่ยึดมั่นในชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ รู้ถึงสิทธิหน้าที่ของ ตนเอง มีจิตสาธารณะ มีคุณธรรม จริยธรรม รักสันติ ฟังพาดตนเองได้ มีความรู้ทางการเมือง ทางกฎหมาย และมีความรู้เฉพาะทางตามที่ ตนสนใจ	มาตรา ๒๘		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- สร้างการเมืองภาคพลเมือง เพื่อให้เกิด ความรับผิดชอบต่อตนเองและ สร้างสมัชชา พลเมือง	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	
	- จัดตั้งสมัชชาพลเมืองครอบคลุมทุก ชุมชนโดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและ คัดเลือกตัวแทนทุกภาคส่วน	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	
	- ต้องมีกฎหมายรับรองการจัดตั้งสภา พลเมือง ขอบเขตสมัชชาต้องชัดเจน เช่น การ จัดสรรทรัพยากรในท้องถิ่น ถอดถอน ข้าราชการประจำ ฯลฯ	มาตรา ๒๙, มาตรา ๒๐๓		✓	✓	✓	
	- สมัชชาพลเมืองควรมีโครงสร้างอำนาจที่ ชัดเจนบนหลักการกระจายอำนาจ ทั้งใน ระดับตำบลและระดับจังหวัด โดยมี องค์ประกอบผู้แทนองค์กรเชิงประเด็นกลุ่ม ผู้แทนองค์กรเชิงพื้นที่ และผู้แทน ผู้ทรงคุณวุฒิ	มาตรา ๒๙ มาตรา ๒๐๓		✓	✓	✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- สมัชชาพลเมืองเป็นความสัมพันธ์เชิง ความร่วมมือที่จะทำให้ทุกคนในพื้นที่อยู่ ร่วมกันอย่างมีความสุข เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างสังคมแห่ง ความรู้ สังคมแห่งปัญญา ร่วมกันแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเอง ทั้ง องค์กรท้องถิ่น ท้องที่ หน่วยงานภาคีต่าง ๆ ในพื้นที่	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	
	- ปรับเนื้อหาเป็น “ให้พลเมืองเข้าไปทำ หน้าที่ในสมัชชา”	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	
	- การสนับสนุนให้เกิดสมัชชาพลเมืองใน พื้นที่ด้วยการใช้ศักยภาพของภาคประชาชน องค์กรชุมชน และภาคประชาสังคม ที่มีอยู่ หลากหลายในพื้นที่ท้องถิ่นเหล่านี้ เชื่อมโยง กันเป็นกลไกการทำงานร่วมกันที่เข้มแข็งและ ต่อเนื่อง สามารถวางแผนการพัฒนาในพื้นที่ และเป็นกลไกกลางในการเชื่อมระหว่างภาค ประชาชน ภาคประชาชนกับองค์กรท้องถิ่น	มาตรา ๒๙ มาตรา ๒๐๓		✓	✓	✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	และภาครัฐส่วนกลางอื่น ๆ รวมทั้งภาคธุรกิจ เอกชนและสถาบันองค์กรต่าง ๆ ที่มีอยู่ใน พื้นที่ เพื่อทำให้เกิดดุดลยภาพใหม่ของการ พัฒนาโดยที่ประชาชน และองค์กรภาค ประชาชนต่าง ๆ ในพื้นที่สามารถมีส่วนร่วม มี ส่วนรับรู้ มีความเป็นเจ้าของ สามารถ ปกป้อง คุ้มครอง และช่วยพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกัน เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาพื้นที่ที่ ยั่งยืน ที่คำนึงถึงกลุ่มคนทั้งพื้นที่อย่างเท่า เทียมมากขึ้น สมัชชาพลเมืองจะเป็น เครื่องมือของภาคประชาชนสำคัญที่นำไปสู่ การสร้างความปลอดภัยอันดีระหว่าง กลุ่มองค์กรและกลไกต่างๆในพื้นที่ทั้งรัฐ เอกชน และประชาชน และเป็นการสร้าง กลไกประชาธิปไตยที่ประชาชนในพื้นที่ สามารถพัฒนาสิทธิและหน้าที่ในการจัดการ ตนเองพร้อมกับการพัฒนาท้องถิ่น สร้างสรรค์ การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของประชาชนและ						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ท้องถิ่นให้เป็นฐานรากของประเทศที่เข้มแข็ง มีคุณภาพเท่าทันกับโลกที่เปลี่ยนแปลง						
	- สมัชชาพลเมืองควรมีหลายรูปแบบ สมัชชาพลเมืองอาจเกิดขึ้นในพื้นที่ ระดับ ตำบล ระดับจังหวัด	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	
	- สมัชชาพลเมืองระดับตำบล/ท้องถิ่น มี ความใกล้ชิดกับพื้นที่มาก ทำให้ประชาชนใน พื้นที่อยู่ดีกินดี ซึ่งถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุด เพราะเป็นหน่วยปฏิบัติการ โดยใช้พื้นที่การ ปกครองท้องถิ่น ออกแบบให้ยึดโยงกับบริบท การปกครองท้องถิ่น	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	
	- การขับเคลื่อนเพื่อสร้างสมัชชาพลเมือง ต้องเกิดจากสำนึกของพลเมือง ต้องเริ่มต้น จากใจของทุกคน โดยการสร้างความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นซึ่งกันและกัน	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	
	- ต้องมีกฎหมายรับรองสมัชชาพลเมือง เพื่อการยอมรับจากราชการ	มาตรา ๒๙ มาตรา ๒๐๓		✓	✓	✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- สมัชชาพลเมืองให้เพิ่มตัวแทนจากอาชีพ ในท้องถิ่น	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	
	- บทบาทหน้าที่ของสมัชชาพลเมืองควรมี มากกว่าการให้คำปรึกษา ควรกำหนดให้ สมัชชาพลเมืองมีอำนาจหน้าที่ด้วย เพื่อสร้าง ประชาชนให้เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	
	- สมัชชาพลเมืองรับรองโดยกลไกในพื้นที่ แต่ต้องเชื่อมโยงกับประชาชน	มาตรา ๒๙ มาตรา ๒๐๓		✓	✓	✓	
	- คำว่า “พลเมือง” และ “ความเป็น พลเมือง” เพราะเป็นการให้อำนาจแก่พลเมือง ที่สามารถตรวจสอบการทำงานของภาครัฐ โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท รวมทั้ง มีการระบุ หน้าที่ของพลเมืองที่ชัดเจน	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	
	- สร้างการเมืองภาคพลเมือง เพื่อให้เกิด ความรับผิดชอบต่อตนเองและ สร้างสมัชชา พลเมือง	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- จัดตั้งสมัชชาพลเมืองครอบคลุมทุกชุมชน โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและคัดเลือก ตัวแทนทุกภาคส่วน ในการมีส่วนร่วมร่างกฎหมาย	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	
	- จัดตั้งกองทุนพลเมืองเพื่อสนับสนุนการ ดำเนินงานของสมัชชาพลเมือง	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	
	- บทเรียนจากความรู้ เริ่มจากชวนแกนนำ คนที่สนใจมาพูดคุย ทำความเข้าใจเรื่องสมัชชา พลเมือง ทั้งนิยาม รูปแบบ กระบวนการ มาคิด ร่วมกัน วางเป้าหมายร่วมกัน จากนั้นจึงขยาย วงกว้างขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้สภาพพลเมืองเป็นสภา ของทุกคน มีประเด็นร่วมที่เกิดจากทุกคน	มาตรา ๒๙		✓	✓	✓	
ส่วนที่ ๒ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล -----							
ตอนที่ ๑ บททั่วไป							

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- รัฐยึดหลักธรรมาภิบาลด้านการ ปกครอง สร้างสิทธิพลเมืองอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน มีสิทธิเสรีภาพ	มาตรา ๓๐ มาตรา ๘๑		✓		✓	✓
	- ต้องมีการบัญญัติรับรองสิทธิประชาชนไว้ อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญ พร้อมทั้งบัญญัติ บทลงโทษในกรณีไม่ดำเนินการให้เป็นไป ตามที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองไว้ ทั้งนี้ ให้มี ผลผูกพันทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะต้อง ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ	มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒		✓		✓	✓
	ข้อเสนอแนะมีดังต่อไปนี้ ๑. หลักการใช้สิทธิเสรีภาพ - บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิและเสรีภาพ ของตน โดยไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของ บุคคลอื่น - บุคคลย่อมสามารถใช้สิทธิทางศาลเพื่อ บังคับให้รัฐต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในหมวด นี้ได้โดยตรง	มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๕		✓		✓	✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>๒. หลักการจำกัดสิทธิเสรีภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รัฐจะออกกฎหมายจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่รัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้ไม่ได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น โดยไม่ขัดต่อพันธกรณีระหว่างประเทศ และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ - กฎหมายข้างต้นต้องใช้บังคับเป็นการทั่วไป มีความแน่นอน ชัดเจน ไม่มีผลใช้บังคับเป็นการย้อนหลัง ไม่ขัดหรือแย้งกับหลักสิทธิเสรีภาพ <p>๓. มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และมีเสรีภาพที่จะกระทำการใด เท่าที่ไม่ ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น	มาตรา ๓๒	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๕.๗				
	- การบังคับใช้กฎหมายอย่างไม่เลือก ปฏิบัติทั้งระดับชุมชนและระดับชาติเพื่อจะได้ มีความเท่าเทียมกัน	มาตรา ๓๒		✓		✓	✓
	- รัฐบาลส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิและ กระจายอำนาจบัญญัติในรัฐธรรมนูญ และ ท้องถิ่นปฏิบัติตาม และมีการบังคับใช้ กฎหมายอย่างไม่เลือกปฏิบัติทั้งระดับชุมชน และระดับชาติเพื่อจะได้มีความเท่าเทียมกัน	มาตรา ๓๓		✓		✓	✓
	บุคคล ห้าม ใช้สิทธิหรือเสรีภาพใน ลักษณะที่จะก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยฯ	มาตรา ๓๔	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๔.๑				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
ตอนที่ ๒ สิทธิมนุษยชน							
	ความเสมอภาค เห็นควรให้คงไว้ตามหลักการเดิมใน มาตรา ๓๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และขอให้เพิ่มเติม หลักการเพื่อให้เกิดความชัดเจนและ ครอบคลุมว่าไม่มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็น ธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่าง ในเรื่องเพศวิถีที่ไม่ตรงกับเพศกำเนิดชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง รวมถึงการกำหนดเรื่อง สัดส่วนหญิงชายในทุกมาตรการ	มาตรา ๓๕ มาตรา ๘๘		✓		✓	✓
	- มีความพึงพอใจ เรื่องเพศสภาพ “ชาย” และ “หญิง”	มาตรา ๓๕		✓		✓	
	- ชายและหญิงมีสิทธิและเสรีภาพเท่า เทียมกัน	มาตรา ๓๕	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๗.๔				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- รัฐและเจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่ต่อ ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน เน้นกระบวนการ บังคับใช้กฎหมายให้ความสำคัญต่อประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มชนชั้นระดับล่างรากหญ้าทาง สังคม ตระหนักถึงความเสมอภาคอย่างมีศักดิ์ศรี โดยเฉพาะคนพิการรัฐควรเน้นเป็นพิเศษ	มาตรา ๓๕ มาตรา ๕๒		✓		✓	✓
	- รัฐยึดหลักธรรมาภิบาลด้านการ ปกครอง สร้างสิทธิพลเมืองอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน มีสิทธิเสรีภาพ	มาตรา ๓๕		✓		✓	✓
	- สังคมไทยมีการบังคับใช้กฎหมายอย่าง เท่าเทียมกัน	มาตรา ๓๕		✓		✓	✓
	- มีการกำหนดสิทธิ เสรีภาพ ความเสมอ ภาค ความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำใน สังคม และการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ	มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๒		✓		✓	✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>สิทธิของผู้ถูกจับกุม</p> <p>๑. การทรมาน ทารุณกรรม หรือการ ลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้ แต่การลงโทษตามคำพิพากษา ของศาลหรือตามที่กฎหมายบัญญัติไม่ถือว่าเป็นการ ลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้ มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้</p> <p>๒. การจับและการคุมขังบุคคล จะกระทำ มิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมี เหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ</p> <p>๓. ในกรณีที่มีการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิ และเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหาย พนักงานอัยการ หรือบุคคลอื่นใดเพื่อ ประโยชน์ของผู้เสียหาย มีสิทธิร้องต่อศาล เพื่อให้สั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำเช่นว่า นั้นรวมทั้งจะกำหนดวิธีการตามสมควรหรือ การเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วยก็ได้</p>	มาตรา ๓๖		✓		✓	✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้ กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลา ที่กระทำนั้นบัญญัติ เป็นความผิดและกำหนด โทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนัก กว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ใน เวลาที่กระทำความผิดมิได้ ในคดีอาญาต้อง สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มี ความผิดก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่า บุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อ บุคคลนั้น เสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้	มาตรา ๓๗					✓
	- การนำข้อมูลของบุคคลอื่นไปใช้ ประโยชน์เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	มาตรา ๓๘	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๒.๗				
	- ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม มี ความเสมอภาค อย่างเท่าเทียมคือการสร้าง สิทธิในความเป็นคนอย่างเสมอภาคและเท่า เทียมกัน	มาตรา ๓๘		✓		✓	✓
	- กำหนดให้บุคคลย่อมนเสรีภาพใน เคหสถาน	มาตรา ๓๙		✓			✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	๑. ไม่ควรกำหนดศาสนาประจำชาติ ๒. บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพบริบูรณ์ ใน การนับถือศาสนาที่ทางราชการรับรอง และไม่ เป็นปฏิปักษ์ต่อกันในการปฏิบัติพิธีกรรมตาม ความเชื่อของแต่ละศาสนา เพื่อให้เกิดความ สงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงาม ของประชาชน	มาตรา ๔๑					✓
	- กรณีที่เป็นความเชื่อหรือลัทธิใหม่ต้อง ไม่บิดเบือนต่อหลักความเชื่อเดิม	มาตรา ๔๑		✓		✓	
	- บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความ คิดเห็น และเผยแพร่ความคิดเห็นของตน การจำกัดเสรีภาพ จะกระทำไม่ได้ เว้นแต่เป็น การกระทำเพื่อความมั่นคง และเพื่อคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล	มาตรา ๔๒	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๖.๐				
	๑. สิทธิในทรัพย์สิน - การเวนคืนจะกระทำมิได้ เว้นแต่เพื่อ ประโยชน์สาธารณะที่ไม่กระทบต่อการ ดำรงชีวิตของคนในชุมชน โดยได้รับราคา	มาตรา ๔๓					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>เป็นธรรม สอดคล้องกับราคาตลาด และ บุคคล ชุมชน องค์กรชุมชน มีสิทธิร้องคัดค้าน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การคืนอสังหาริมทรัพย์ที่เวนคืนไปแล้ว และไม่ได้ใช้ประโยชน์ ให้คืนแก่เจ้าของและ ทายาท โดยไม่มีค่าใช้จ่าย - การคำนวณค่าเวนคืนต้องคำนึงถึงสิทธิ ที่จะได้รับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในการใช้ ประโยชน์อสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินที่ เวนคืน <p>๒. ประชาชนมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยา และชดเชยความเสียหายทั้งระยะสั้น ระยะ ยาว อันเกิดจากการพัฒนา ครอบคลุม ครอบครัว ชุมชน และวิถีวัฒนธรรม</p> <p>๓. กิจการที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้สามารถ เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ได้ จะต้องกำหนด เงื่อนไขกำกับว่าให้เป็นที่ไปเพื่อประโยชน์ สาธารณะ</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	๔. การคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้เวนคืนไป ให้แก่เจ้าของเดิมหรือทายาท รัฐไม่ต้องเรียก คืนค่าทดแทนที่ได้خذใช้ไป หรือถ้าหากเรียก คืนไม่ควรเรียกคืนเต็มจำนวน						
	๑. ในกรณีที่มีการกระทำซึ่งกระทบต่อ สิทธิและเสรีภาพของผู้เสียหาย พนักงาน อัยการหรือบุคคลอื่นใด เพื่อประโยชน์ของ ผู้เสียหาย มีสิทธิร้องต่อศาลเพื่อให้สั่งระงับ หรือเพิกถอนการกระทำเช่นนั้น รวมทั้งจะ กำหนดวิธีการตามสมควรหรือการเยียวยา ความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วยก็ได้ ๒. ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา โจทก์ จำเลย คู่กรณี ผู้มีส่วนได้เสีย หรือพยานในคดีมีสิทธิ ได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมในการดำเนินการ ตามกระบวนการยุติธรรม ๓. ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย และพยาน ในคดีอาญา มีสิทธิได้รับความคุ้มครอง และ ความช่วยเหลือที่จำเป็นและเหมาะสมจากรัฐ	มาตรา ๔๔					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ส่วนค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายที่ จำเป็น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ๔. ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีสิทธิ ได้รับการสอบสวนหรือการพิจารณาคดีที่ ถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นธรรม โอกาสในการ ต่อสู้คดีอย่างเพียงพอ การตรวจสอบหรือได้ รับทราบพยานหลักฐานตามสมควร การได้รับความ ช่วยเหลือในทางคดีจากทนายความ และการได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว						
	- ความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรมมี อิสระในการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ปลอด ระบบอุปถัมภ์และการแทรกแซงจากการเมือง	มาตรา ๔๔		✓		✓	
	- บุคคลย่อมมีสิทธิเข้าถึงกระบวนการ ยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง	มาตรา ๔๔, มาตรา ๒๐๙	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๘.๒				
	- ในพื้นที่ที่ห่างไกลจากการเข้าถึงศาล ควรจัดตั้งศาลกระจายไปในพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้	มาตรา ๔๔, มาตรา ๒๐๙	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๓.๐				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ประชาชนเข้าถึงได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และเสียค่าใช้จ่ายน้อย						
	- ควรมีมาตรการเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งฟื้นฟูศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และ จิตใจของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ การชุมนุมทางการเมือง	มาตรา ๔๔	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๓.๗				
	- ควรกำหนดกรอบระยะเวลาในการ พิจารณาคดีของศาลให้ชัดเจนและให้เปิดเผย ต่อสาธารณะ	มาตรา ๔๔ มาตรา ๒๐๖	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๘.๑				
	- เพิ่มเติมความเพื่อให้เข้าถึงความ ยุติธรรมอย่างแท้จริง มีความสะดวกรวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่าย (ผู้ยากจน)	มาตรา ๔๔ มาตรา ๘๖ มาตรา ๒๐๖		✓		✓	
	- กำหนดนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับ โครงการจ้างแรงงานต่างด้าว และมีการผ่อน ปรนในบางโอกาส	มาตรา ๔๕		✓		✓	
	- มีนโยบายให้ภาครัฐและเอกชนทำงาน พร้อมกัน ภาคเอกชนร่วมมือทั้งด้านแรงงาน แรงงานข้ามชาติ เพิ่มทักษะแรงงาน	มาตรา ๔๕		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- กำหนดให้มีรัฐสวัสดิการหรือสังคม สวัสดิการด้านแรงงานในรัฐธรรมนูญ	มาตรา ๔๕		✓		✓	
ตอนที่ ๓ สิทธิและเสรีของชนชาวไทย							
	- บุคคลต้องได้รับบริการสวัสดิการจากรัฐ ในเรื่องการศึกษา การสาธารณสุข การเลี้ยงดู บุตร การมีงานทำ การยั้งชีพอย่างมีคุณภาพ ของคนพิการ ทูพพลภาพ ผู้มีอายุเกิน ๖๐ ปี มี บำนาญประชาชน การจัดสรรที่ดินทำกิน การ มีที่อยู่อาศัย รวมถึงการบรรเทาทุกข์อย่าง เร่งด่วนในกรณีภัยพิบัติทางธรรมชาติ	มาตรา ๔๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๕๒ มาตรา ๘๙ มาตรา ๙๑					✓
	- เด็ก เยาวชน คนพิการ คนสูงอายุซึ่งไม่ มีคนดูแล มีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูจากรัฐ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการดำเนินการที่เหมาะสมและ สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ประเพณี ความเชื่อและหลักศาสนา	มาตรา ๔๖		✓		✓	✓
	- สิทธิในการได้รับสวัสดิการจากรัฐ	มาตรา ๔๖		✓		✓	✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- พัฒนาระบบสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่ จำเป็นอย่างเหมาะสมเป็นธรรมทั่วถึงที่ เชื่อมโยงโครงสร้างของประชากรตั้งแต่เกิด จนตาย และมีกลไกเชิงบูรณาการที่ดูแล ผู้สูงอายุโดยตรง	มาตรา ๕๖ มาตรา ๘๔		✓	✓	✓	
	- ต้องมีการบัญญัติรับรองสิทธิผู้สูงอายุไว้ อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญ	มาตรา ๕๖ มาตรา ๘๔		✓	✓	✓	✓
	- กำหนดให้มีรัฐสวัสดิการหรือสังคม สวัสดิการในรัฐธรรมนูญ	มาตรา ๕๖		✓		✓	
	- รัฐควรจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานอย่าง เหมาะสม ถูกต้อง เป็นธรรม	มาตรา ๕๖ มาตรา ๒๖๕ (๓)		✓		✓	
	- จัดทำแผนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ระดับชาติ โดยต้องครอบคลุมคุณลักษณะที่ พึงปรารถนา	มาตรา ๕๖		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- สังคมไทยเป็นรัฐสวัสดิการ มีการ จัดบริการสุขภาพเป็นระบบเดียว โดยเริ่มจาก กลุ่มผู้มีรายได้น้อย ผู้พิการ ผู้สูงอายุ	มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๘ มาตรา ๘๕ มาตรา ๒๖๕ (๒)		✓	✓	✓	
	เสนอให้บัญญัติถ้อยคำดังต่อไปนี้ไว้ใน รัฐธรรมนูญ - “บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและมี เสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายใน ราชอาณาจักรการจำกัดเสรีภาพตามวรรค หนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อความ มั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิ ภาพของประชาชนการผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิ ภาพของผู้เยาว์...”	มาตรา ๔๗					✓
	- สื่อมวลชนมีเสรีภาพในการประกอบ วิชาชีพและรับผิดชอบต่อสังคม	มาตรา ๔๘	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๖.๗				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น					
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์	
	- สื่อสารมวลชนควรมีหลักประกันความ เป็นอิสระจากการถูกครอบงำและแทรกแซง โดยอำนาจรัฐและทุน	มาตรา ๔๘	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๔.๘					
	- สิทธิเสรีภาพในการนำเสนอข้อมูล ข่าวสาร	มาตรา ๔๘		✓		✓	✓	
	- เสนอว่า ห้ามตัดมาตรานี้ - กฎหมายลูกต้องระบุให้องค์กรอิสระ เป็นอิสระอย่างแท้จริง	มาตรา ๕๐		✓		✓		
	- มีเสรีภาพทางวิชาการและการบริหาร จัดการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ	มาตรา ๕๑			✓	✓	✓	
	- ระบบการปฏิรูปต่างๆ เช่น การศึกษา ที่ ต้องสนับสนุนส่งเสริม ประชาชนเข้าถึงมาก ขึ้น โดยบังคับรัฐต้องทำทุกระดับ	มาตรา ๕๒, มาตรา ๒๐๐ วรรคสอง, มาตรา ๒๖๕		✓		✓		
	- สนับสนุนให้มีการกระจายอำนาจด้านจัด การศึกษา ด้านการบริหาร และด้าน งบประมาณในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจน	มาตรา ๕๒, มาตรา ๒๐๐			✓			

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	สนับสนุนโอกาสทางการศึกษาให้มีความเท่าเทียมกันด้านการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงด้านการศึกษา	วรรคสอง, มาตรา ๒๖๕					
	<p>๑. รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะกลุ่มผู้ยากไร้ คนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก หรือบุคคลไร้สิทธิสถานะกลุ่มชาติพันธุ์ และชนเผ่าพื้นเมือง ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ</p> <p>๒. การจัดการศึกษาทางเลือกของประชาชนทุกระดับ บุคคล ครอบครัว กลุ่มบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมมีสิทธิในการเลือกจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับตนเอง ครอบครัว องค์กร และชุมชน โดยได้รับการคุ้มครอง ส่งเสริม สนับสนุน จากรัฐ</p>	มาตรา ๕๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๒๖๕					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	อย่างเสมอภาค เท่าเทียม เป็นธรรม และ เป็นไปได้จริง						
	- พัฒนาการศึกษาระดับพัฒนาเยาวชน ให้การศึกษาทั่วถึง เพราะเป็นพื้นฐานหลายๆ อย่างและเป็นภูมิกันได้ โดยเฉพาะการขาด ความรู้ด้านกฎหมาย และนโยบาย พัฒนา เน้นภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะ ภาษาอังกฤษ	มาตรา ๕๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๒๖๕		✓		✓	
	- รัฐควรกำหนดนโยบายด้านการศึกษาให้ เป็นวาระแห่งชาติ	มาตรา ๕๒		✓		✓	
	- ควรให้เอกชน ชุมชน และองค์กรบริหาร ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	มาตรา ๕๒ มาตรา ๒๐๐	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๐.๒				
	- บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดย สงบ ปราศจากอาวุธ การสมาคม การรวมกัน เป็นกลุ่ม องค์กร การแสดงความคิดเห็น การ แสดงออก เสรีภาพสื่อมวลชน โดยรัฐต้อง คุ้มครอง อำนาจความสะดวก ไม่ใช้ความ	มาตรา ๕๓					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	รุนแรง การข่มขู่ หรือตัดการสื่อสารทุกรูปแบบ						
	- สิทธิในการก่อตั้งและเข้าร่วมสหภาพ แรงงาน ได้รับการคุ้มครองและมีระบบ แรงงานสัมพันธ์ที่สอดคล้องกับสภาพการจ้าง งานและบริบทผู้ใช้แรงงานทุกกลุ่ม - ส่งเสริมให้มีเสรีภาพในการรวมตัวกัน เป็นสมาคม สหพันธ์ สหองค์กร องค์กร เอกชน หรือหมู่คณะอื่น รวมถึง สหภาพ และ สหกรณ์	มาตรา ๕๔					✓
	- ส่งเสริมการพัฒนาและใช้ระบบสหกรณ์ เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายทั่วประเทศ เช่น สหกรณ์ปุ๋ย	มาตรา ๕๔ มาตรา ๘๗ มาตรา ๒๖๖ (๓)		✓		✓	
	- ให้รัฐธรรมนูญบัญญัติความคุ้มครอง เอกชน ภาคเอกชน	มาตรา ๕๔		✓		✓	
	- เสนอว่าห้ามแก้ไขมาตรานี้	มาตรา ๕๕		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	บุคคลย่อมมีสิทธิเข้าถึงหลักประกันด้านอา ชีวอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสมปลอดภัยในการทำงาน	มาตรา ๕๗					✓
	๑. ผู้ใช้แรงงานมีสิทธิที่จะได้รับการ คุ้มครอง การไม่ถูกเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน และมีค่าจ้างที่เป็นธรรม ๒. ผู้ใช้แรงงานมีสิทธิที่จะได้รับการ คุ้มครอง การไม่ถูกเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน และมีค่าจ้างที่เป็นธรรม ๓. สถานประกอบการและสภาพการ ทำงานต้องมีความปลอดภัยสอดคล้องกับ ระบบอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการ ทำงานเมื่อเกิดอุบัติเหตุ รัฐต้องมีค่าชดเชย เยียวยาความเสียหายอันเกิดจากการทำงาน ๔. แรงงานต้องมีหลักประกันทางสังคม และสวัสดิการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระหว่างการ ทำงานและเกษียณอายุทำงาน ทั้งนี้ ให้มี	มาตรา ๕๗		✓	✓	✓	✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ระบบบำนาญที่สามารถทำให้แรงงานสามารถ ดำรงชีพได้ตลอดชีวิต						
	- รัฐควรจัดสวัสดิการ ด้านการเรียนการศึกษา ฟรี มีการบริการสาธารณสุขระบบเดียว	มาตรา ๕๘		✓		✓	
	- เรื่องการสาธารณสุข อยากให้ปฏิบัติ ได้จริง และมีความเท่าเทียมจริง - การบริการสาธารณสุขมีความเสมอภาค ในทุกรูปแบบของสิทธิ และเพิ่มเรื่องสิทธิใน ด้านสาธารณสุขให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	มาตรา ๕๘ มาตรา ๘๕ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ (๒)		✓		✓	
	สิทธิในการได้รับบริการสาธารณสุข - บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในบริการ สาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน โดยเสมอภาคกัน รวมถึงการได้รับหลักประกันทางสุขภาพ ระบบเดียวที่มีมาตรฐานและมีคุณภาพ และ ได้รับการชดเชยความเสียหายจากการรับ บริการสาธารณสุข	มาตรา ๕๘ มาตรา ๘๕ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- รัฐต้องให้สิทธิการรักษาพยาบาลและ คุณภาพยาที่เท่าเทียมกันในทุกๆ สิทธิการ รักษา	มาตรา ๕๘ มาตรา ๘๕ มาตรา ๒๖๖ (๒)		✓		✓	
	- ให้การรักษาพยาบาลเท่าเทียมกันใน โรงพยาบาลทุกระดับ ทุกพื้นที่	มาตรา ๕๘ มาตรา ๘๕		✓		✓	
	- รัฐควรจัดสวัสดิการ มีการบริการ สาธารณสุขระบบเดียว - รัฐควรกำหนดให้การบริการด้านสุขภาพ และการรักษาพยาบาลเป็นไปอย่างเท่าเทียม มีคุณภาพและเป็นธรรม เช่น จัดสรรบุคลากร ทางการแพทย์ให้เท่าเทียม เพียงพอ ผลักดัน พ.ร.บ. ชดเชยผู้ที่ได้รับความเสียหายจาก บริการทางการแพทย์ ควบรวมกองทุน รักษาพยาบาลไว้เป็นกองทุนเดียวกัน ตลอดจนผลิตแพทย์ที่มีคุณภาพมากขึ้น เพื่อให้มีแพทย์เพียงพอกับจำนวนประชาชน ผู้ใช้บริการ	มาตรา ๕๘ มาตรา ๘๕ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ (๒)		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- เพิ่มเรื่องสิทธิในด้านสาธารณสุข ให้เป็น มาตรฐานเดียวกัน	มาตรา ๕๘ มาตรา ๘๕ มาตรา ๒๖๕		✓		✓	
	- การบริการสาธารณสุขมีความเสมอภาค ในทุกรูปแบบของสิทธิ	มาตรา ๕๘ มาตรา ๘๕ มาตรา ๒๖๕		✓		✓	
	๑. เรื่องสิทธิในการเข้าถึงและได้รับ บริการสาธารณสุขของรัฐ ๒. การเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่ต้องเท่า เทียมกันจริงโดยใช้ระบบเดียวกันทุกคน	มาตรา ๕๙ มาตรา ๙๐		✓		✓	
	- การเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่ต้องเท่า เทียมกันจริงโดยใช้ระบบเดียวกันทุกคน	มาตรา ๕๙ มาตรา ๙๐		✓		✓	
	รัฐต้องรับรองสิทธิพลเมืองในฐานะ ผู้บริโภค และควรกำหนดให้มีการคุ้มครอง สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคในเรื่องต่อไปนี้ ๑. สิทธิที่จะได้รับสินค้าและบริการที่ จำเป็นในการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร	มาตรา ๖๐ มาตรา ๒๖๕ (๕)					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>ปลอดภัย ที่อยู่อาศัย การศึกษา และ สาธารณสุข</p> <p>๒. สิทธิที่จะได้รับความปลอดภัยจาก ผลิตภัณฑ์ กรรมวิธีผลิตและบริการที่เป็น อันตรายต่อคุณภาพชีวิต</p> <p>๓. สิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากการ หลอกหลวงของโฆษณา หรือการแจ้งประกาศ ที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิด หรือสิทธิที่จะได้รับ ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นต่อการตัดสินใจเลือกซื้อ</p> <p>๔. สิทธิที่จะได้เลือกซื้อสินค้าและบริการ ในราคายุติธรรมและราคาที่เกิดการแข่งขันกัน</p> <p>๕. สิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นในฐานะ ตัวแทนผู้บริโภคเพื่อให้ได้รับประโยชน์ที่พึงได้ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ร่วมกับรัฐบาลใน การบริหารจัดการ</p> <p>๖. สิทธิที่จะได้รับค่าชดเชยในกรณีที่ถูก ละเมิด หลอกหลวงให้ได้รับสินค้าและบริการ ที่ไม่มีคุณภาพ</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>๗. สิทธิที่จะได้รับความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค</p> <p>๘. สิทธิที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีและยังชีพได้อย่างปลอดภัย รวมถึงสิทธิที่จะได้รับการป้องกันจากปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ผู้บริโภคแต่ละคนไม่สามารถควบคุมได้เอง</p> <p>๙. สิทธิผู้บริโภคต้องได้รับความคุ้มครองตามมาตรฐานสากล ในการได้รับข้อมูลที่เป็นความจริงและมีสิทธิร้องเรียนในการแก้ไขเยียวยา การเยียวยาความเสียหาย รวมถึงการรวมตัวเพื่อพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภค</p> <p>๑๐. ให้มีองค์การอิสระเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคที่เป็นอิสระจากรัฐ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของหน่วยงานรัฐ ในการตราและบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้ง</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือละเลย การกระทำ อันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ ให้รัฐสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ ขององค์การดังกล่าว						
	- เห็นควรให้บัญญัติถ้อยคำดังต่อไปนี้ไว้ใน รัฐธรรมนูญ “สิทธิของผู้บริโภคย่อมได้รับความ คุ้มครอง เทียบเท่าระดับสากล”	มาตรา ๖๐		✓	✓	✓	
	- ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารจาก กระบวนการยุติธรรม	มาตรา ๖๑		✓		✓	
	- สิทธิของบุคคลในการรับทราบ และ เข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะในครอบครอง ของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น	มาตรา ๖๑ มาตรา ๗๐					✓
	- การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมมาก ขึ้น สามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างแท้จริง	มาตรา ๖๑ มาตรา ๗๐		✓	✓	✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- เผยแพร่ข้อมูลเรื่องการต่อต้านการทุจริต หลักธรรมาภิบาล ให้ประชาชนได้รับทราบ อย่างทั่วถึง	มาตรา ๖๑		✓		✓	
	๑. สิทธิชุมชนที่จะฟ้องหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือ องค์กรของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ในการ คุ้มครองสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี สิทธิชุมชน และสิทธิของประชาชน ๒. การยกเว้นสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล ต้อง มีขอบเขตจำกัด มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ไม่เป็น อำนาจของเจ้าหน้าที่ในการใช้ดุลยพินิจ ๓. ผู้ที่ได้รับผลกระทบหลักจากกิจกรรม หรือโครงการพัฒนาต้องเป็นผู้ตัดสินใจหลักใน การดำเนินกิจกรรมหรือโครงการนั้น ๔. สิทธิชุมชนที่จะฟ้องหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือ องค์กรของรัฐที่เป็นนิติบุคคล เพื่อให้ปฏิบัติ	มาตรา ๖๒					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	หน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี สิทธิชุมชน และสิทธิของประชาชน ๕. บุคคลมีสิทธิกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนา สังคม เศรษฐกิจ การเมืองและ วัฒนธรรม การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ การ วางผังเมืองการกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ ในที่ดินและการออกกฎหมายที่อาจมี ผลกระทบต่อส่วนได้เสียสำคัญของประชาชน						
	- ชุมชนต้องมีสิทธิให้ความเห็นในการ อนุญาตการให้เอกชนเข้ารับสัมปทานเพื่อใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในชุมชน	มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๓ มาตรา ๘๑	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๖.๙ ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๐.๑				
	- การประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบเข้าร่วม ประเมินผลดังกล่าวด้วย	มาตรา ๖๓, มาตรา ๖๔, มาตรา ๖๙, มาตรา ๙๑		✓		✓	
	๑. ประชาชนทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าถึงการ ใช้ที่ดิน การอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อการ	มาตรา ๖๓					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>ดำรงชีวิต ความเป็นอยู่ สุขภาวะ ภายใต้ หลักการพัฒนายั่งยืน</p> <p>๒. บุคคลที่ได้รับผลกระทบจาก สิ่งแวดล้อมที่ไม่ดี มีสิทธิโดยลำพัง โดยร่วมกับ ผู้อื่น หรือโดยร่วมกับรัฐดำเนินการปกป้อง คุ้มครอง และฟื้นฟู สิ่งแวดล้อม นั้น โดยรัฐ ต้องสนับสนุนด้านงบประมาณและข้อมูลทาง วิชาการ</p> <p>๓. ประชาชนมีสิทธิในการอนุรักษ์ฟื้นฟู เข้าถึงและรับผลประโยชน์อย่างเสมอภาคและ เป็นธรรมภายใต้หลักการพัฒนายั่งยืน</p> <p>๔. ประชาชนในท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค มีสิทธิที่จะกำหนดทิศทางและการทำ แผนการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง</p> <p>๕. ประชาชนย่อมมีสิทธิได้รับประโยชน์ จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม</p> <p>๖. ชุมชนฯ มีสิทธิการมีส่วนร่วมในการ จัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความ หลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน ๗. ชุมชนฯ มีสิทธิร่วมกับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อ รองรับ และอนุรักษ์การใช้สิทธิในเรื่องนี้						
	- ชุมชนย่อมมีสิทธิปกป้อง พื้นฟู อนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม	มาตรา ๖๓	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๘.๗				
	- วรรค ๒ ระบุให้ชุมชนมีสิทธิในการจัดทำ แผน โดยรัฐและท้องถิ่นต้องให้การสนับสนุน	มาตรา ๖๓		✓		✓	
	- ให้ประชาชนมีอำนาจหน้าที่ในการ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	มาตรา ๖๓		✓		✓	
	- เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชน	มาตรา ๖๓ มาตรา ๖๕		✓		✓	
	๑. รัฐต้องจัดให้มีการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคม ในระดับ	มาตรา ๖๔ มาตรา ๒๖๗ (๑)					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>ยุทธศาสตร์ ก่อนการกำหนดกิจกรรมหรือโครงการ</p> <p>๒. กิจกรรมหรือโครงการที่จะมีผลกระทบต่อชุมชนต้องจัดให้มีการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคม ในบริเวณกว้าง ครอบคลุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งการรับฟังความเห็นจากองค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ</p> <p>๓. กระบวนการจัดทำและอนุมัติรายงานผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ต้องดำเนินการโดยหน่วยงานที่เป็นอิสระ</p> <p>๔. สิทธิชุมชนที่จะฟ้องหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครองสิทธิในสิ่งแวดล้อมที่ดี สิทธิชุมชน และสิทธิของประชาชน</p> <p>๕. ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติเป็นของประชาชน</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>๖. การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ ต้องเป็นไปตามหลัก ฉันทานุมัติร่วมของสังคม</p> <p>๗. รัฐต้องจัดให้มีการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ และสังคม ในระดับ ยุทธศาสตร์ ก่อนการกำหนดกิจกรรมหรือ โครงการ</p> <p>๘. กิจกรรมหรือโครงการที่จะมี ผลกระทบต่อชุมชนต้องจัดให้มีการจัดทำ รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และ สังคม ในบริเวณกว้าง ครอบคลุมผลกระทบที่ อาจเกิดขึ้น รวมทั้งการรับฟังความเห็นจาก องค์การอิสระด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ</p> <p>๙. กระบวนการจัดทำและอนุมัติรายงาน ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ต้อง ดำเนินการโดยหน่วยงานที่เป็นอิสระ</p> <p>๑๐. ให้มีการบัญญัติเรื่องสิทธิในการฟ้อง คดีของชุมชนเป็นอีกมาตราหนึ่งต่างหาก โดย</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>สามารถป้องกันเรื่องเกี่ยวกับสิทธิชุมชน และเรื่องที่ชุมชนอาจได้ผลกระทบจาก โครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ</p> <p>๑๑. มาตรา ... “บุคคลย่อมมีสิทธิที่จะอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี และไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ</p> <p>การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน ชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมในด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสุขภาพ จะกระทำต่อเมื่อได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชนในชุมชน ชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม ให้สอดคล้องกับการประเมินด้านสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ จัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนได้เสีย และต้องให้</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจในการดำเนิน โครงการ ๑๒. ประชาชนมีสิทธิได้รับการคุ้มครองใน สิ่งแวดล้อมที่ดีเพื่อการดำรงชีวิต ความ เป็นอยู่ สุขภาพที่ดี และเพื่อการพัฒนาที่ ยั่งยืน						
	- การให้สิทธิชุมชนในการจัดการที่ดินและ ทรัพยากร	มาตรา ๖๔ มาตรา ๙๑	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๕.๒				
	- เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชน มีสุขภาวะที่ดี	มาตรา ๖๔		✓			
	- ให้ชุมชนและประชาชนมีส่วนในการ จัดการดูแลรักษาทรัพยากร	มาตรา ๖๔		✓			
ส่วนที่ ๓ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของ ชนชาวไทย -----							
	- การพัฒนามุ่งเน้นท้องถิ่นและท้องถิ่นที่ ด้วยตนเอง	มาตรา ๖๕, มาตรา ๖๗,		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
		มาตรา ๒๐๓					
	การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การกำหนดงบประมาณและโครงการในการ พัฒนาพื้นที่ให้มากขึ้นด้วย	มาตรา ๖๕ วรรคสอง, มาตรา ๒๐๓					✓
	๑. รัฐจัดให้มีองค์กร ส่งเสริม การเรียนรู้ ทางด้านการเมือง แก่พลเมือง ๒. การมีส่วนร่วมในทุกระดับ ทุกกลุ่ม รวมถึงกลุ่มที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ การสื่อสาร ตั้งแต่การรับรู้ข้อมูล การแสดง ความเห็น การร่วมปรึกษา การร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน การร่วมดำเนินงาน และการร่วม ติดตาม/ตรวจสอบ	มาตรา ๖๕					✓
	- ควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิและมี ส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุก ขั้นตอน	มาตรา ๖๕	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๓.๒				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น					
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์	
	- ควรกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิและมี ส่วนร่วมในกระบวนการนโยบายสาธารณะทุก ขั้นตอน	มาตรา ๖๕	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๘.๓					
	- เพิ่มสิทธิของพลเมือง มีส่วนร่วมในการ จัดทำ ตรวจสอบ ติดตามประเมินผล และ ตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะทั้งใน ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น	มาตรา ๖๕		✓	✓	✓		
	- เพิ่มเรื่องการเปิดเวทีกลางโดยใช้สภา องค์กรชุมชนเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมใน การแสดงความคิดเห็น	มาตรา ๖๕		✓		✓		
	- สร้างความสัมพันธ์เชิงความร่วมมือที่จะ ทำให้ทุกคนในพื้นที่อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างสังคมแห่งความรู้ สังคมแห่งปัญญา ร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ของตนเอง ทั้งองค์กรท้องถิ่น ท้องที่ หน่วยงานภาคีต่าง ๆ ในพื้นที่ ตรวจสอบ ประชาพิจารณ์ จัดทำประชามติ สภาพลเมือง	มาตรา ๖๕		✓		✓		

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ทำหน้าที่ทำงานกับสภาจังหวัด โดยการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ดูแลรักษา และ พัฒนาท้องถิ่น มีกติการ่วม เช่น รัฐธรรมนูญ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ฯลฯ						
	ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่าง กฎหมาย โดยมีการทำประชาพิจารณ์	มาตรา ๖๖		✓		✓	
	- จำนวนประชาชนที่เหมาะสมในการมี สิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมายได้ ๑๐,๐๐๐	มาตรา ๖๖ มาตรา ๑๔๒	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๕๕.๒ ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๕๒.๘				
	- ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ตาม หลักการมีส่วนร่วม ให้อำนาจแก่พลเมือง มี องค์กรภาคพลเมือง โดยอยู่ภายใต้กรอบของ สิทธิและเสรีภาพที่ไม่ละเมิดผู้อื่น มีกลไกให้ ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมมากที่สุด และ พึ่งพาตนเองได้ เพิ่มช่องทางการมีส่วนร่วม	มาตรา ๖๖		✓	✓	✓	
	- การออกกฎหมายลูกต้องให้ประชาชนมี ส่วนร่วมเพื่อตรวจสอบว่าการออกกฎหมาย	มาตรา ๖๖		✓	✓	✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	นั้นสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของ รัฐธรรมนูญหรือไม่						
	- สร้างความสัมพันธ์เชิงความร่วมมือที่จะ ทำให้ทุกคนในพื้นที่อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน เพื่อสร้างสังคมแห่งความรู้ สังคมแห่งปัญญา ร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ของตนเอง ทั้งองค์กรท้องถิ่น ท้องที่ หน่วยงานภาคีต่าง ๆ ในพื้นที่ ตรวจสอบ ประชาพิจารณ์ จัดทำประชามติ สภาพลเมือง ทำหน้าที่ทำงานกับสภาจังหวัด โดยการ ป้องกันและแก้ไขปัญหา ดูแลรักษา และ พัฒนาท้องถิ่น มีกติการ่วม เช่น รัฐธรรมนูญ หรือข้อบัญญัติท้องถิ่น ฯลฯ	มาตรา ๖๖		✓		✓	
	- มีกฎหมายให้ออกเสียงประชามติ	มาตรา ๖๗		✓		✓	
	- ประชาชนควรมีสิทธิออกเสียง ประชามติในเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อถึง	มาตรา ๖๗	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๕.๒ ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติและ ประชาชน		ร้อยละ ๙๘. ๕				
	- ประชาชนควรมีสิทธิเข้าข้อเสนอให้ จัดการออกเสียงประชามติได้	มาตรา ๖๗	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๒.๑ ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๗.๙				
	- การออกกฎหมายลูกต้องให้ประชาชนมี ส่วนร่วมเพื่อตรวจสอบว่า การออกกฎหมาย นั้นสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ หรือไม่	มาตรา ๖๗		✓		✓	
ส่วนที่ ๔ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ของชนชาวไทย -----							
	๑. สร้างความตระหนักถึงปัญหาการ ทุจริตว่าเป็นปัญหาที่ร้ายแรงและเรื้อรังแต่ ป้องกันได้ ให้ความรู้ความเข้าใจผู้ที่มีส่วนร่วม	มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๑		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ดำเนินการสร้างกระบวนการในการตรวจสอบ และเมืองค์กรตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพตาม บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ โดยให้อำนาจ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการ ทำงานและการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐ ๒. การมีส่วนร่วมในทุกระดับ ทุกกลุ่ม รวมถึงกลุ่มที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ การสื่อสาร ตั้งแต่การรับรู้ข้อมูล การแสดง ความเห็น การร่วมปรึกษา การร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน การร่วมดำเนินงาน และการร่วม ติดตาม/ตรวจสอบ						
	ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบดูแล การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐ	มาตรา ๖๙, มาตรา ๗๑, มาตรา ๒๐๓		✓		✓	
	- พลเมืองในแต่ละจังหวัดมีส่วนร่วม โดยตรงในการตรวจสอบ	มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๑		✓		✓	
	- หากมีวัตถุประสงค์ บางหน่วยงานจัดตั้ง ขึ้นมาเพื่อคานอำนาจรัฐนั้น เสนอแนะให้รัฐ	มาตรา ๖๙		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ตั้งเป็นองค์กรภาคประชาชน โดยจัดตั้งสภา ประชาชนร่วม ทุกกระบวนการของรัฐ เพราะ เป็นการตรวจสอบ ป้องกันการทุจริต และรับ ฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างแท้จริง						
	- การจัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ประชาชนควรมีส่วนร่วม	มาตรา ๖๙,๘๒	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๑.๓				
	- ควรช่วยเหลือราชการ ในการป้องกัน และขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ	มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๑ มาตรา ๑๙๘	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๘.๐				
	- การสร้างกลไกของการตรวจสอบของ ประชาชนให้มีความชัดเจนและเด็ดขาดมากขึ้น	มาตรา ๖๙ มาตรา ๒๖๔ (๔)		✓		✓	
	- การตรวจสอบต่อต้านการทุจริต อย่าง รู้เท่าทัน ในส่วนภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กร ต่าง ๆ ควรมีการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในทุกมิติ เพื่อการ รับรู้และมีมติร่วมกันฉันทามติ นำไปสู่เรื่องของการ ต่อต้านทุจริตแบบเป็นรูปธรรม ทั้งนี้	มาตรา ๖๙		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	กระบวนการตรวจสอบการทุจริตนั้นควรมาจาก องค์กรภาคประชาชนที่ได้รับรองจากภาครัฐ						
	- ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารจาก กระบวนการยุติธรรม	มาตรา ๗๐		✓		✓	
	- อธิการบดีต้องมีหน้าที่เปิดเผยบัญชี ทรัพย์สินและหนี้สินรวมถึงบัญชีของบุตรที่ บรรลุนิติภาวะและไม่บรรลุนิติภาวะ	มาตรา ๗๐		✓		✓	
	- เผยแพร่ข้อมูลเรื่องการต่อต้านการ ทุจริต หลักธรรมาภิบาล ให้ประชาชนได้รับ ทราบอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งจัดหาช่องทางและ หน่วยงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ และมีการ คุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	มาตรา ๗๑		✓		✓	
	- ควรสร้างกระบวนการป้องกันการทุจริต สำหรับนักการเมืองโดยมีกฎ กติกา กฎหมาย อย่างเคร่งครัด ประชาชนร่วมตรวจสอบ ถอด ถอน ตรวจสอบได้ทุกโครงการ เพื่อลดทอน กระบวนการยุติธรรม โดยมีหน่วยงานรับรอง ที่ร่วมป้องกัน	มาตรา ๗๑		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	๑. มีกระบวนการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล ผู้ร้องเรียนการทำงานของภาครัฐ ๒. เผยแพร่ข้อมูลเรื่องการต่อต้านการ ทุจริต หลักธรรมาภิบาล ให้ประชาชนได้รับ ทราบอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งจัดหาช่องทางและ หน่วยงานรับเรื่องราวร้องทุกข์ และมีการ คุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	มาตรา ๗๑		✓		✓	
	- ให้มีกฎหมายรองรับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการตรวจสอบในเรื่องต่างๆ	มาตรา ๗๑		✓		✓	
	- ให้เพิ่มการคุ้มครอง ผู้ที่เข้าไปตรวจสอบ และให้มีการคุ้มครองพยาน โดยมี หน่วยงาน ในการคุ้มครองโดยตรงคดีอาญา (ระดับกรม)	มาตรา ๗๑		✓		✓	
	- ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๒๐,๐๐๐ คน เข้าชื่อต่อประธานวุฒิสภา เพื่อให้ถอดถอนต้อง มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้ วุฒิสภามีมติถอดถอนนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ	มาตรา ๗๒					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ประธานศาลปกครองสูงสุด หรืออัยการสูงสุด ที่มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ฯลฯ ออกจาก ตำแหน่งได้ (ในกรณีถอดถอนสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร ต้องเป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งใน เขตพื้นที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น)						
	- ประชาชน ๒๐,๐๐๐ มีสิทธิเข้าชื่อร้อง ขอให้มีการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมือง	มาตรา ๗๒ มาตรา ๒๓๙	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๕๖.๔ ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๕๓.๐				
	- ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถถอด ถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และ กำหนดโทษทางอาญา เลือกตั้ง ในคดีเกี่ยวกับ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	มาตรา ๗๒, มาตรา ๑๐๘, มาตรา ๒๓๙		✓		✓	
	- ประชาชนที่มีสิทธิเข้าชื่อเข้าร้องขอให้ มีการถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง	มาตรา ๗๒, มาตรา ๒๓๙	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๕๖.๔				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- จำนวนประชาชนที่เหมาะสมในการมี สิทธิเข้าชื่อร้องขอให้มีการถอดถอนผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง ๒๐,๐๐๐ คน	มาตรา ๗๒, มาตรา ๒๓๙	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๕๐				
	- ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิเข้าชื่อเสนอถอด ถอนนักการเมืองและกรรมการองค์กร ตรวจสอบ	มาตรา ๗๒, มาตรา ๒๓๘, มาตรา ๒๓๙	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๖.๖				
ภาค ๒ ผู้นำการเมืองที่ดีและสถาบัน การเมือง -----							
หมวด ๑ ผู้นำการเมืองที่ดีและระบบผู้ แทนที่ดี -----							

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	๑. ผู้นำมีภาวะผู้นำ ความรู้ ภูมิปัญญา เคารพกติกา มีคุณธรรม จริยธรรม โปร่งใส เสียสละ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับ ฟังความคิดเห็นของประชาชน มีสุขภาวะที่ดี ไม่ทุจริต ไม่ใช่อำนาจมิชอบ ๒. ผู้นำการเมืองมีคุณธรรมจริยธรรม ไม่ ทำเพื่อพวกพ้องเครือข่าย เสียสละ เห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มุ่งเกียรติยศมากกว่าผลประโยชน์	มาตรา ๗๓		✓		✓	
	- กำหนดในรัฐธรรมนูญให้ผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองดำรงตนอยู่ในจริยธรรมตาม กรอบที่คณะกรรมการคุณธรรมและจริยธรรม แห่งชาติ	มาตรา ๗๓					✓
	- ผู้นำการเมืองมีคุณธรรมจริยธรรม ไม่ทำ เพื่อพวกพ้องเครือข่าย เสียสละ เห็นแก่ ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	มาตรา ๗๓		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	มุ่งเกียรติยศมากกว่าผลประโยชน์ นักการเมือง						
	- กำหนดคุณสมบัติบุคคลที่จะมาเป็น นักการเมือง ต้องเป็นคนดี	มาตรา ๗๓		✓		✓	
	- กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ที่ได้รับ เลือกเข้ามาแล้วประพฤติผิดมิชอบ ทุกจริต คอร์รัปชั่น โดยต้องมีกระบวนการบังคับใช้ กฎหมายอย่างเคร่งครัดและเฉียบขาดตาม วิธีการที่จะกำหนดมาตรฐานการบังคับใช้ กฎหมาย	มาตรา ๗๔		✓		✓	
	- จริยธรรมนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ ต้องกำหนดหลักและวิธีการให้ชัดเจน นิติ ธรรม คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย มรรยาท การลงโทษ	มาตรา ๗๔					✓
	- ควรกำหนดให้มีประมวลจริยธรรมในการ ปฏิบัติหน้าที่ทั้งฝ่ายการเมืองและข้าราชการ รวมทั้งควรกำหนดบทลงโทษในกรณีการฝ่า	มาตรา ๗๔					

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ฝันไว้ด้วย และควรมีการบังคับใช้ประมวล จริยธรรมดังกล่าวอย่างจริงจัง						
	- มีการประเมินคุณภาพและตรวจสอบ คุณธรรมจริยธรรมของนักการเมือง ก่อนครบ วาระ	มาตรา ๗๔		✓		✓	
	- กำหนดคุณสมบัติผู้นำทางการเมืองที่ดี อย่างละเอียด ศึกษาตรวจสอบประวัติของ ผู้สมัครอย่างถี่ถ้วนก่อนการลงรับสมัครรับ เลือกตั้ง	มาตรา ๗๕, มาตรา ๑๒๖, มาตรา ๑๗๓		✓		✓	
	- กำหนดให้มีการแสดงบัญชีทรัพย์สิน ของนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานของรัฐ	มาตรา ๗๕, มาตรา ๒๓๒		✓		✓	
	- ผู้แทนของประชาชนควรผ่านการ คัดเลือกก่อนเลือกตั้งโดยการตรวจสอบ ประวัติย้อนหลังไป ๕ ปี และตรวจสอบการ เสียภาษี ย้อนหลัง ห้าปีหลัง รวมถึงตรวจสอบ ทรัพย์สินทุกปีเมื่อเข้ารับตำแหน่ง ซึ่งเมื่อพ้น จากตำแหน่งให้ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินต่อไปอีก ห้าปี	มาตรา ๗๕		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- การตรวจสอบคุณสมบัติผู้ที่จะลงสมัคร รับเลือกตั้งย้อนหลัง ๓ ปี	มาตรา ๗๕ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๒๐	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๑.๒				
	- ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและ กรรมการองค์กรตรวจสอบต่างๆ ยื่นบัญชี ทรัพย์สิน และเปิดเผยต่อสาธารณชน	มาตรา ๗๕, มาตรา ๒๓๒	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๗.๖				
	- กำหนดให้มีการแสดงบัญชีทรัพย์สิน ของนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานของรัฐ และกำหนดบทลงโทษการทุจริตคอร์รัปชั่น ต้องรุนแรงและรวดเร็ว	มาตรา ๗๕, มาตรา ๒๓๒		✓		✓	
	- พรรคการเมือง ควรศึกษาแนวทางใน การใช้ระบบสัดส่วนในประเทศต่าง ๆ ที่ ประสบผลสำเร็จและริเริ่มนำระบบสัดส่วนมา ใช้ เพื่อโอกาสของผู้หญิงจะได้สูงขึ้น ใน ขณะเดียวกันพรรคการเมืองควรยึดถือเป็น หน้าที่ที่จะต้องสร้างการตระหนักรู้ของ สมาชิกพรรคทั้งในส่วนของผู้ลงสมัครและ ผู้สนับสนุนให้เห็นความสำคัญและประโยชน์	มาตรา ๗๖					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	จากการที่ผู้หญิงมีส่วนร่วมในทางการเมือง มากขึ้น						
	- ควรมีการกำหนดสัดส่วนของผู้แทนที่ เป็นผู้หญิงให้ไม่น้อยร้อยละ ๓๐ เพื่อเปิด โอกาสให้มีผู้แทนที่เป็นผู้หญิงมากขึ้น	มาตรา ๗๖	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๖๗.๖				
	- กำหนดสัดส่วนของสตรีในการเข้าไปเป็น ผู้แทนแทน รวมถึงกลุ่มคนที่มีความ หลากหลายเข้าไปเป็นผู้แทน	มาตรา ๗๖		✓	✓	✓	
	- กำหนดสัดส่วนนักการเมืองผู้หญิง อย่างน้อยร้อยละ ๓๐	มาตรา ๗๖		✓		✓	
	- สนับสนุนให้ผู้หญิงมีส่วนร่วมทางการเมือง ทุกระดับ	มาตรา ๗๖		✓		✓	
หมวด ๒ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ -----							
	- เสนอให้บัญญัติถ้อยคำดังต่อไปนี้ไว้ใน รัฐธรรมนูญ	มาตรา ๗๗					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- เป็นเจตจำนงให้รัฐตรากฎหมายและ กำหนดนโยบายบริหารราชการแผ่นดิน						
	รัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจใน กิจกรรมของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการ ดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ	มาตรา ๘๑, มาตรา ๘๒, มาตรา ๑๙๙					✓
	- รัฐยึดหลักธรรมาภิบาลด้านการ ปกครอง สร้างสิทธิพลเมืองอย่างเสมอภาค และเท่าเทียมกัน มีสิทธิเสรีภาพ	มาตรา ๘๑		✓		✓	
	- กระจายอำนาจบูรณาการแผนทุกระดับ ให้สอดคล้องกัน	มาตรา ๘๑		✓		✓	
	- ส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจสู่ ท้องถิ่นมากขึ้น ประกอบกับให้มีการ ตรวจสอบ ปรับปรุง และพัฒนาองค์กรบริหาร ส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับความโปร่งใสและ ประสิทธิภาพในการบริหารงาน	มาตรา ๘๑ (๓) , มาตรา ๒๐๒		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- การกำหนดให้หน่วยงานของรัฐบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เช่น โปร่งใส รักษาผลประโยชน์ของประชาชน ตรวจสอบ ได้	มาตรา ๘๑		✓	✓	✓	
	- มีการเปิดช่องว่างให้เกิดการกระจาย อำนาจ ลดการรวมศูนย์	มาตรา ๘๑		✓		✓	
	- ไม่ควรมีพื้นที่ทับซ้อนทางการปกครอง และบริหารระหว่าง อปท. และหน่วยงาน ส่วนกลางในจังหวัด แบ่งแยกหน้าที่ให้ชัดเจน	มาตรา ๘๑ มาตรา ๒๖๔ (๓)		✓		✓	
	รัฐต้องพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดย คำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัด รวมถึงการเลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด	มาตรา ๘๑ (๓), มาตรา ๑๙๙					✓
	- ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี บทบาทหน้าที่ในการจัดการศึกษา บำรุงรักษา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่น	มาตรา ๘๒, มาตรา ๒๐๐					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>๑. ชุมชน ชุมชนท้องถิ่น ชุมชนท้องถิ่น ดั้งเดิม ผู้มีบ้านแต่ไม่มีเลขที่บ้าน มีสิทธิและมี ส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น จารีตประเพณี รวมทั้งความหลากหลายทาง ชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <p>๒. ชุมชน องค์กรชุมชน มีสิทธิร่วมกับรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการออก กฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดท้องถิ่นเพื่อ รองรับและอนุรักษ์การใช้สิทธิในเรื่องนี้</p> <p>๓. ให้รัฐส่งเสริมสิทธิชนเผ่าพื้นเมือง และ จัดให้มีองค์กรอิสระ ทำหน้าที่คุ้มครองและ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวางแผนการพัฒนาศักยภาพและยกระดับ คุณภาพชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่า พื้นเมืองให้ดีขึ้น ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมืองอย่างต่อเนื่อง</p>	มาตรา ๘๒					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- การจัดทำแผนการพัฒนาต้องเกิดจาก การมีส่วนร่วมของชุมชน	มาตรา ๘๒		✓		✓	
	- ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีหน้าที่ในการจัดการ ทรัพยากรของชุมชน	มาตรา ๘๒ มาตรา ๙๑ มาตรา ๒๖๗ (๑)		✓		✓	
	- แผนท้องถิ่นมีฐานที่มาจากแผนชุมชนซึ่ง คนในชุมชนเป็นผู้วางแผนและเป็นเจ้าของ ร่วมกัน ให้พลเมืองกำหนดแผนพัฒนาตนเอง	มาตรา ๘๒		✓		✓	
	- นโยบายสาธารณะในแต่ละพื้นที่ และโครงการ ต่างๆ ควรสร้างขึ้นจากการทำงานร่วมกันของ องค์การบริหารท้องถิ่นและสมาชิกพลเมือง โครงการของหน่วยงานต่างๆ ควรนำเสนอให้ ท้องถิ่นและพลเมืองในพื้นที่รับทราบ ให้ความ คิดเห็น ร่วมดำเนินงานและร่วมรับประโยชน์	มาตรา ๘๒		✓		✓	
	มีการเปิดช่องว่างให้เกิดการกระจาย อำนาจ ลดการรวมศูนย์	มาตรา ๘๑ (๓), มาตรา ๑๙๙		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>๑. รัฐควรกำหนดนโยบายและแนวทาง ปฏิบัติด้านการศึกษาให้ชัดเจนให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในกำหนดนโยบายการศึกษา ระดับชาติ ประกอบกับให้ตัวแทนในชุมชน ร่วมจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น</p> <p>๒. เรื่องการพัฒนาคน ให้มีการสนับสนุน การศึกษาด้านการวิจัยในทุกมิติเพื่อพัฒนา แนวคิดด้านการแข่งขันในทุกอุตสาหกรรม ตลอดจนรวมถึงความมั่นคงของประเทศ</p>	มาตรา ๘๓ มาตรา ๒๖๕		✓		✓	
	- ส่งเสริมการวิจัยนำผลวิจัยมาเผยแพร่ให้ ประชาชนรับทราบ	มาตรา ๘๓		✓		✓	
	<p>๑. รัฐควรสร้างจริยธรรมให้เยาวชน ควร มีชั่วโมงที่เรียนวิชาเกี่ยวกับกิจกรรมของ ศาสนาระบุไว้ในหลักสูตรตั้งแต่ปฐมวัย</p> <p>๒. แผนนโยบายพื้นฐานด้านการศึกษา</p> <p>- รัฐต้องจัดให้มีงบประมาณเพียงพอ สำหรับทุกคนในการได้รับการศึกษา ๑๕ ปี รวมถึงการช่วยเหลือครอบครัวให้สามารถส่ง</p>	มาตรา ๘๓ มาตรา ๕๒ มาตรา ๘๑ (๓) มาตรา ๑๙๑ มาตรา ๑๙๙ มาตรา ๒๐๐		✓		✓	✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>เด็กเข้าเรียนได้ การจัดให้มีกองทุนการศึกษา สำหรับผู้เรียนในระดับปริญญาตรีที่ผูกติดกับ การเป็นอาสาสมัคร และการมีรายได้หลังจบ การศึกษา</p> <p>- พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานจัด การศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบ ให้ สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคม สอดคล้องกับบริบท ฐานทรัพยากร และวิถีชีวิต วัฒนธรรม ชุมชนท้องถิ่น กลุ่ม ชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ที่มีความ แตกต่างหลากหลาย จัดให้มีแผนการศึกษา แห่งชาติ กฎหมายเพื่อการพัฒนาการศึกษา ของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและ บุคลากรทางการศึกษา ให้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย รัก ท้องถิ่น คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึด</p>	มาตรา ๒๐๑ มาตรา ๒๖๕					

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>มั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข</p> <p>- ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจ และจัดสรรงบประมาณอย่างเท่าเทียม เป็นธรรม เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา องค์กรชุมชน กลุ่มบุคคล เอกชน และบุคคลสามารถจัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทและวิถีชีวิต วัฒนธรรม ชุมชนท้องถิ่น ที่มีความแตกต่างหลากหลาย</p> <p>- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้มีส่วนในการจัดการศึกษาในทุกกลุ่มบุคคล กลุ่มองค์กร มีการศึกษาวิจัย ในศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยด้านการจัดการศึกษา การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบท วิถีชีวิต วัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่น ที่มีความแตกต่าง</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	หลากหลาย และเผยแพร่ข้อมูล ผลการ ศึกษาวิจัย สู่สาธารณะ						
	- รัฐควรกำหนดนโยบายและแนวทาง ปฏิบัติด้านการศึกษาให้ชัดเจนให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในกำหนดนโยบายการศึกษา ระดับชาติ ประกอบกับให้ตัวแทนในชุมชน ร่วมจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น	มาตรา ๘๓ มาตรา ๒๐๐ วรรคสอง มาตรา ๒๖๕		✓		✓	
	- รัฐควรกำหนดให้การบริการด้านสุขภาพ และการรักษาพยาบาลเป็นไปอย่างเท่าเทียม มีคุณภาพและเป็นธรรม	มาตรา ๘๕ มาตรา ๕๘		✓		✓	
	แนวนโยบายด้านสาธารณสุข - รัฐต้องจัดบริการสาธารณสุขให้กับ พลเมืองทุกคนบนผืนแผ่นดินไทย โดยเป็น ระบบบริการมาตรฐานเดียว มีคุณภาพ ทั้งนี้ ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติต้องเป็น ระบบเดียว	มาตรา ๘๕ มาตรา ๕๘ มาตรา ๒๖๕ มาตรา ๒๖๖ (๒)		✓		✓	✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอในการที่จะบริการสุขภาพอย่างทั่วถึงเท่าเทียม และเป็นธรรม - รัฐต้องจัดให้มีคลินิกโรคจากการทำงาน ที่มีแพทย์ด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยในการทำงาน ที่ครอบคลุมทั่วถึงในพื้นที่ทั่วประเทศ - รัฐต้องจัดบริการสุขภาพที่ค้ำประกันถึงเพศวิถีและระบบอนามัยเจริญพันธุ์ที่ครอบคลุม ทั่วถึง และเข้าถึงได้ทุกวัย - รัฐต้องกระจายอำนาจในการจัดบริการสาธารณสุขให้องค์กรท้องถิ่นและองค์กรชุมชน 						
	<ul style="list-style-type: none"> - รัฐควรกำหนดให้การบริการด้านสุขภาพและการรักษาพยาบาลเป็นไปอย่างเท่าเทียม มีคุณภาพและเป็นธรรม เช่น จัดสรรบุคลากรทางการแพทย์ให้เท่าเทียม เพียงพอ ผลักดัน พ.ร.บ. ชดเชยผู้ที่ได้รับความเสียหายจากบริการทางการแพทย์ ควบรวมกองทุน 	มาตรา ๘๕ มาตรา ๕๘ มาตรา ๒๖๕		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	รักษาพยาบาลไว้เป็นกองทุนเดียวกัน ตลอดจนผลิตแพทย์ที่มีคุณภาพมากขึ้น เพื่อให้มีแพทย์เพียงพอกับจำนวนประชาชน ผู้ใช้บริการ						
	<ul style="list-style-type: none"> - ให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายอย่าง ถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม คุ่มครองสิทธิ เสรีภาพ อำนาจความยุติธรรม - ให้ความรู้และความช่วยเหลือทาง กฎหมายแก่ประชาชน - ให้ประชาชนและองค์กรวิชาชีพมีส่วน ร่วมในกระบวนการยุติธรรม และการ ช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย - สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร เอกชนที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ ประชาชนและผู้ได้รับความรุนแรงใน ครอบครัว - รัฐต้องจัดให้มีกระบวนการไกล่เกลี่ย ระดับชุมชน ที่มีองค์กรระดับชุมชนท้องถิ่น 	มาตรา ๘๖ มาตรา ๔๔ มาตรา ๒๖๔					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>ขึ้นมาทำหน้าที่เชื่อมโยง ประสาน กระบวนการยุติธรรม ระหว่างประชาชน ผู้เสียหาย หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - รัฐต้องจัดให้มีทนายประจำท้องถิ่น ที่มี หน้าที่โดยตรงในการช่วยเหลือทางคดี ประชาชน - รัฐต้องจัดให้มีกองทุนยุติธรรม สำหรับ การดำเนินการที่เกี่ยวข้องในกระบวนการ ยุติธรรม เช่น การจ้างทนายในการดำเนินคดี โดยตรง - รัฐต้องรับรองสถานะกลุ่มองค์กรชุมชน ให้สามารถประกันตัวผู้ต้องหาได้ - ดูแลให้มีการปฏิบัติ และบังคับการให้ เป็นตามกฎหมายอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็น ธรรม และทั่วถึง ส่งเสริมการให้ความ ช่วยเหลือและให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ ประชาชน และจัดระบบงานราชการและงาน ของรัฐอย่างอื่นในกระบวนการยุติธรรมให้มี 						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ประสิทธิภาพ โดยให้ประชาชนและองค์กร วิชาชีพมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม และการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย - คຸ້ມครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลให้ พ้นจากการล่วงละเมิด ทั้งโดยเจ้าหน้าที่ของ รัฐ และโดยบุคคลอื่น และต้องอำนวยความสะดวก ยุติธรรมแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน...”						
	- ให้มีการจัดตั้งกองทุนให้ความช่วยเหลือ ทางกฎหมายและคดีแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย	มาตรา ๘๖ มาตรา ๒๖๔	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๘.๔				
	- รัฐต้องไม่แทรกแซง แข่งขันและ ครอบครองกิจการของเอกชน	มาตรา ๘๗		✓	✓	✓	
	๑. ใช้นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐทั้งทางด้าน สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองในกรอบของ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ๒. เรื่องการคมนาคม รัฐต้องมีบริการ สาธารณะพื้นฐานโดยมีความเสมอภาคเท่า เทียมกันทุกช่องทาง	มาตรา ๘๗ มาตรา ๕๙ มาตรา ๙๐					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>๓. กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เกี่ยวกับการสนับสนุนระบบเศรษฐกิจที่เป็น ธรรม ยั่งยืน ไม่ผูกขาด และคุ้มครองผู้บริโภค</p> <p>๔. กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เกี่ยวกับการให้มีโครงสร้างหรือโครงข่ายขั้น พื้นฐานของกิจการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ของรัฐอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของ ประชาชน และระบบบริหารจัดการขนส่งทั้ง ภายในและระหว่างประเทศ</p> <p>๕. รัฐต้องส่งเสริม คุ้มครอง กลุ่ม องค์กร ชุมชน ธุรกิจ ที่ดำเนินการตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจอินทรีย์ เศรษฐกิจชุมชน เพื่อให้มีความเข้มแข็งและ ความสามารถที่จะดำรงอยู่ได้บนระบบการ แข่งขันและเศรษฐกิจผูกขาด</p> <p>๖. แนวนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ ทรัพย์สินทางปัญญา และพลังงาน</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<ul style="list-style-type: none"> - เห็นควรให้คงไว้ตามหลักการเดิมในมาตรา ๘๖ (๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ - ส่งเสริมการประดิษฐ์หรือการค้นคิด เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ รักษาและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย รวมทั้งให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่ไม่ผูกขาดทรัพย์สินทางปัญญาที่ไม่ท้องถิ่น - ส่งเสริม สนับสนุน การวิจัย พัฒนาและใช้ประโยชน์จากพลังงานทดแทนซึ่งได้จากธรรมชาติ และเป็นคุณต่อสิ่งแวดล้อม 						
	<ul style="list-style-type: none"> - ภาคเอกชนมีส่วนร่วมมากขึ้นในการกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจ 	มาตรา ๘๗		✓	✓	✓	
	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐเกี่ยวกับการสนับสนุนระบบเศรษฐกิจที่เป็นธรรม ยั่งยืน ไม่ผูกขาด และคุ้มครองผู้บริโภค 	มาตรา ๘๗		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เกี่ยวกับการควบคุมการรักษาวินัยการเงินการ คลังและปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีให้มี ความเป็นธรรม สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจและสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ	มาตรา ๘๘ มาตรา ๑๘๙ มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๒๖๖					✓
	- ควรมีระบบบำนาญ ระบบการออม และ รายได้ของผู้สูงอายุ	มาตรา ๘๙, มาตรา ๒๖๕, มาตรา ๒๖๖		✓	✓	✓	
	- สนับสนุนเรื่อง การจัดบำนาญพื้นฐาน และการจัดหลักประกันสุขภาพ และระบบ การออมแห่งชาติ	มาตรา ๘๙, มาตรา ๒๖๕, มาตรา ๒๖๖		✓		✓	
	- ปรับภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ด้านแรงงานได้ตรงตามบทกฎหมายและสร้าง ระบบประกันสังคมที่ครอบคลุมทุกคน ให้มี กฎหมายกลางเรียกว่า ประมวลกฎหมาย	มาตรา ๘๙ มาตรา ๒๖๕ (๓)		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	แรงงานเพื่อเป็นแนวทางการทำงานที่นายจ้าง ลูกจ้าง หน่วยงานของรัฐ						
	- รัฐควรมีการจัดทำบ้านอายุประชาชน และบำนาญบ้านอายุผู้สูงอายุ	มาตรา ๘๙ มาตรา ๒๖๕ (๓)		✓	✓	✓	
	๑. รัฐต้องส่งเสริมให้ประชากรมีงานทำ คุ้มครองแรงงานที่อยู่ในวิธีการผลิต ทุก ประเภท รวมทั้งคุ้มครองค่าตอบแทนแรงงาน ให้เป็นธรรม ๒. รัฐต้องสนับสนุนให้ประชาชนคนไทย ทุกคนต้องมีงานทำ หรือประกอบอาชีพสุจริต รัฐต้องจัดหาอาชีพพิเศษให้แก่ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ยากจนที่มีรายได้ไม่เพียงพอ สำหรับการดำรงชีพ ๓. รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบาย ด้านสังคมสวัสดิการ โดยให้มีการบังคับใช้หรือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดให้มีการออมเพื่อ การดำรงชีพในยามชราแก่ประชาชนและ	มาตรา ๘๙ มาตรา ๒๖๕ (๓)					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	เจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างทั่วถึง และให้ชัดเจนในเรื่องการส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงาน มีงานทำ ค้ำครองแรงงานเด็กและสตรี จัดระบบแรงงานสัมพันธ์และระบบไตรภาคีที่ผู้ทำงานมีสิทธิเลือกผู้แทนของตน จัดระบบประกันสังคม รวมทั้งค้ำครองให้ผู้ทำงานที่มีคุณค่าอย่างเดียวกันได้รับค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการที่เป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ ๔. กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐเกี่ยวกับการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม ส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำ						
	ให้มีการจัดตั้งระบบบำนาญสำหรับทุกคน	มาตรา ๘๙	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วยร้อยละ ๙๒.๑				
	๑. ให้ผู้สูงอายุได้รับสิทธิบำนาญขั้นพื้นฐาน ๒. ได้มีสถาบันด้านความปลอดภัยที่เป็นองค์กรอิสระและปรับปรุงเปลี่ยนแปลง	มาตรา ๘๙ มาตรา ๒๖๕ (๓) มาตรา ๒๖๖		✓	✓	✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	คณะกรรมการไตรภาคีด้านแรงงาน รวมถึง จัดตั้งกองทุนพิทักษ์สิทธิแรงงาน ให้แรงงาน เข้าถึงกองทุนด้านแรงงานได้โดยง่าย ๓. ควรมีระบบบำนาญให้ครอบคลุมทุก กลุ่มประชากร						
	- ควรมีระบบบำนาญ ระบบการออม – รายได้ของผู้สูงอายุ	มาตรา ๘๙ มาตรา ๒๖๕ (๓) มาตรา ๒๖๖		✓		✓	
	- ควรมีระบบบำนาญแห่งชาติที่เพียงพอ และยั่งยืน	มาตรา ๘๙		✓	✓	✓	
	- ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริการ สาธารณะและการให้สัมปทาน	มาตรา ๙๐		✓		✓	
	๑. ให้เพิ่มความเป็นพรรคสาม ดังนี้ “การดำเนินการใดที่เป็นเหตุให้โครงสร้าง หรือโครงข่ายขั้นพื้นฐานของกิจการ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอันจำเป็นต่อ การดำรงชีวิตของประชาชน หรือเพื่อความ	มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๑ มาตรา ๒๖๗					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>มั่นคงของรัฐตกไปเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชนหรือทำให้รัฐเป็นเจ้าของน้อยกว่าร้อยละห้าสิบเอ็ดจะกระทำมิได้”</p> <p>๒. กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐเกี่ยวกับการให้มีโครงสร้างหรือโครงข่ายพื้นฐานของกิจการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน และระบบบริหารจัดการขนส่งทั้งภายในและระหว่างประเทศ</p> <p>๓. การสาธารณสุข การศึกษา การศาสนา รัฐต้องบริหารจัดการให้เกิดขึ้นอย่างทั่วถึงและตลอดเวลา ประชาชนชาวไทยมีความเท่าเทียมกันในด้านสุขภาพ การศึกษา อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค การสื่อสารและคมนาคม การดำรงชีพ และสนับสนุนให้คนไทยสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตและตลอดเวลา</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>๑. ให้ความเป็นธรรมกับการเข้าใช้ที่ดิน พื้นที่สาธารณะ ให้เท่าเทียม</p> <p>๒. จัดสรรที่ดินทำกิน</p> <p>๓. จัดสรรทรัพยากรให้กับชุมชนและ ประชาชนมีส่วนในการจัดการดูแลรักษา</p>	มาตรา ๙๑		✓	✓	✓	
	<p>“รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้าน ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้</p> <p>๑. กำหนดแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยให้ค้ำประกันความ สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ทั้ง ผืนดิน ผืนน้ำ วิถีชีวิต วัฒนธรรมของชุมชน ท้องถิ่น และการดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดย ต้องให้ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ จากแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินนั้นมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจด้วย</p>	มาตรา ๙๑ มาตรา ๒๖๗					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>๒. กระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม โดยการออกกฎหมายภาษีที่ดิน อัตราก้าวหน้า และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย ประกอบเกษตรกรอย่างทั่วถึง โดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร</p> <p>๓. จัดให้มีการวางผังเมือง พัฒนา และดำเนินการตามผังเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน</p> <p>๔. จัดให้มีแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและทรัพยากรธรรมชาติอื่นอย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม</p> <p>๕. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวนบำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จาก</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล</p> <p>๖. ส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม จัดให้มีการประเมินด้านสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ของนโยบาย แผน และแผนงาน ตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน”</p> <p>๗. บุคคลย่อมมีสิทธิเข้าถึงทรัพยากรน้ำเพื่อการดำรงชีพ รัฐต้องให้บริการน้ำอย่างเพียงพอและเหมาะสมแก่ประชาชน</p> <p>๘. ทรัพยากรธรรมชาติเป็นของส่วนรวม (common property) การจัดการ มีสิทธิใน</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	การเข้าถึงและรับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม และยั่งยืน ๙. ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม - รัฐต้องกระจายอำนาจในการ บริหารจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ให้แก่ชุมชนและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น - จัดให้มีแผนบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และให้ประชาชนมีส่วน ร่วมในการสงวน บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์ อย่างยั่งยืน						
	- กำหนดให้ทรัพยากรของชาติเป็นของ ประชาชนหรือพลเมือง ซึ่งเชื่อมโยงกับเรื่อง การจัดการ สอดคล้องกับหลักการเพิ่มอำนาจ ของประชาชน	มาตรา ๙๑		✓	✓	✓	
	- กำหนดให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและใช้	มาตรา ๙๑		✓	✓	✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติได้เป็น รูปธรรม	มาตรา ๒๖๗ (๑)					
	๑. การบริหารจัดการด้านพลังงานอย่าง ยั่งยืน ๒. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ	มาตรา ๙๒ มาตรา ๒๖๗ (๒)					✓
	- ให้คงมาตรานี้ไว้ โดยเฉพาะในส่วน สนับสนุนการผลิตและการใช้พลังงาน หมุนเวียนที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	มาตรา ๙๒ มาตรา ๒๖๗ (๒)		✓	✓	✓	
	- ด้านพลังงาน ควรกำหนดราคาพลังงาน เป็นมาตรฐานเดียว จัดสรรทรัพยากรให้ชุมชน และประชาชนมีส่วนในการจัดการดูแลรักษา ทรัพยากร	มาตรา ๙๒ มาตรา ๒๖๗ (๒)		✓		✓	
	- เสนอให้มีการเน้นพลังงานทดแทน	มาตรา ๙๒		✓		✓	
	- เน้นการมีวัฒนธรรม ประเพณีที่ดี เพื่อ เยาวชนมีความเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ	มาตรา ๙๓		✓		✓	
	- รัฐควรกำหนดให้มีการบริการด้าน สุขภาพเป็นไปอย่างเท่าเทียม มีคุณภาพและ เป็นธรรม	มาตรา ๙๔ มาตรา ๒๖๕ (๒)		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๓๓,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- เพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับคณะกรรมการ ประเมินผลแห่งชาติ	มาตรา ๙๕				✓	
หมวด ๓ รัฐสภา -----							
ส่วนที่ ๑ บททั่วไป -----							
	ประเทศไทยควรมีระบบรัฐสภาที่มี ๒ สภา คือ สภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) และ วุฒิสภา	มาตรา ๙๖	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๘.๒	✓		✓	✓
ส่วนที่ ๒ สภาผู้แทนราษฎร -----							
	บัญญัติให้วิธีการเลือกตั้งมีความ หลากหลายมากขึ้น	มาตรา ๑๐๑		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- มี ส.ส. ๒ แบบ คือ แบบบัญชีรายชื่อ และแบบเขตเลือกตั้ง	มาตรา ๑๐๑					✓
	การเลือกตั้ง ส.ส. ควรยังคงเป็นแบบการ เลือกตั้งระบบแบ่งเขต (เลือกผู้สมัคร) และ การเลือกตั้งระบบบัญชีรายชื่อ (เลือกเป็น พรรค /แบบปาร์ตี้ลิสต์) ควรเลือกตั้ง ส.ส. ทั้ง สองประเภทเหมือนเดิม	มาตรา ๑๐๑	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๗๑.๓				
	กำหนดให้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถออกเสียง ลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เขตละ หนึ่งคน	มาตรา ๑๐๒					✓
	- การเลือกตั้งแบบแบ่งเขตให้ผู้มีสิทธิ เลือกตั้งเลือกผู้สมัครได้เขตละ ๑ คน	มาตรา ๑๐๒	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๙.๘				
	- การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อให้ ประชาชนเลือกพรรคที่ชอบได้ ๑ พรรค	มาตรา ๑๐๓	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๒.๗				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- นอกจากเลือกพรรคที่ชอบได้แล้วยังสามารถเลือกผู้สมัครที่ตนชอบจากบัญชีรายชื่อพรรคได้อีกด้วย	มาตรา ๑๐๓	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วยร้อยละ ๙๐.๖				
	- ควรมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง	มาตรา ๑๐๕	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วยร้อยละ ๘๘.๒				
	- ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นผู้มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป	มาตรา ๑๐๕		✓		✓	
	- เสนอให้บัญญัติถ้อยคำต่อไปนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญ “บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้งเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง (๑) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง (๒) ต้องคุมขังโดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย (๓) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ”	มาตรา ๑๐๖					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กลั่นกรองรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	๑. กำหนดคุณสมบัติของพลเมืองที่จะไป เป็น ส.ส. ให้สูงกว่าเดิม ๒. ไม่ควรกำหนดให้ ส.ส. ต้องจบปริญญา ตรี อยากรให้เปิดกว้างให้กับคนดีที่มีความรู้ ความสามารถ ไม่จำเป็นต้องจบปริญญา	มาตรา ๑๐๗		✓		✓	
	- มีความพึงพอใจในภาพรวมที่มีการ กำหนดคุณสมบัติโดยละเอียดตามมาตรานี้	มาตรา ๑๐๗		✓		✓	
	- กำหนดเกณฑ์ด้านอายุของผู้สมัครรับ เลือกตั้ง ส.ส. ให้มากกว่า ๒๕ ปี	มาตรา ๑๐๗		✓		✓	
	- ผู้ลงสมัครเลือกตั้ง ต้องมีทะเบียนบ้าน ปัจจุบันอยู่ด้วย	มาตรา ๑๐๗					
	- กำหนดคุณสมบัติ ส.ส. ส.ว. ให้ชัดเจน	มาตรา ๑๐๗		✓		✓	
	- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องสังกัดพรรค การเมือง	มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๒๐					✓
	- ให้มีการเลือกตั้งทุกระดับ และให้มีวาระ ในตำแหน่ง ๔ ปี	มาตรา ๑๑๑					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- วาระการดำรงตำแหน่งของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ดำรงตำแหน่ง คราวละ ๔ ปี	มาตรา ๑๑๑					✓
	- การกำหนดระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ของ ส.ส. ในแต่ละวาระไว้ที่ ๔ ปี เหมาะสมดี แล้ว	มาตรา ๑๑๑	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๑.๖				
	- ถ้า ส.ส. ขาดประชุมสภาผู้แทนราษฎร และลงชื่อแต่ไม่เข้าประชุม รวมทั้งเสียบัตร แทนกัน ให้ดำเนินการทางวินัยในสองสถาน เช่น ภาคทัณฑ์ ตัดเงินตอบแทน หรือ เงินเดือน ลดเงินตอบแทนครึ่งหนึ่ง และให้ ออก ปลดออก	มาตรา ๑๑๓					✓
	- เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปเป็น นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีต้องพ้นจาก ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	มาตรา ๑๑๓	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๓.๕				
	- เสนอให้กำหนดการสิ้นสภาพของ ส.ส./ ส.ว./ รัฐมนตรี ให้พ้นสภาพทันทีเหมือนกัน ทันทีที่ศาลมีคำพิพากษา	มาตรา ๑๑๓		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
ส่วนที่ ๓ วุฒิสภา -----							
	- เพิ่มการกำหนดคุณสมบัตินักการเมือง มากขึ้น ส.ว. ต้องมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ที่เหลือนอกจากตัวแทนกลุ่มวิชาชีพ	มาตรา ๑๑๘		✓		✓	
	๑. ให้สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้ง ตามกลุ่มประชากรตามสายอาชีพหรือ สถานภาพบุคคล เช่น กลุ่มผู้พิการ กลุ่ม แรงงาน กลุ่มสตรี กลุ่มความหลากหลายทาง เพศ กลุ่มผู้ประกอบการรายย่อย ฯลฯ ๒. สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหา แต่งตั้งควรมีความหลากหลายในกลุ่มสาขา อาชีพหรือกลุ่มผู้ที่ด้อยโอกาสทางสังคมในมิติ ต่าง ๆ ๓. กระบวนการสรรหาแต่งตั้งวุฒิสภาควร เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมทุก ภาคส่วน	มาตรา ๑๑๘					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	๔. สรรหาวุฒิสภาที่เป็นคนดีของประเทศไทย สมาชิกวุฒิสภาต้องมาจากการเลือกตั้งตามสัดส่วนอาชีพ						
	- สมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่เกิน ๒๐๐ คน	มาตรา ๑๑๘	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๘.๗				
	- สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้ง จังหวัดละ ๑ คน และส่วนที่เหลือมาจากการ สรรหา	มาตรา ๑๑๘	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๗๗.๑				
	- การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาต้องมีที่มา จากกลุ่มอาชีพ เช่น ราชการ สมาคม ชาวนา ฯลฯ	มาตรา ๑๑๘			✓		
	- มีความพึงพอใจ ในการได้มาซึ่ง ส.ว. จากกลุ่มที่หลากหลาย	มาตรา ๑๑๘		✓		✓	
	- ส.ว. มาจากการเลือกตั้งทางตรง และที่ เหลือมาจากกลุ่มวิชาชีพ	มาตรา ๑๑๘		✓		✓	
	- มีความพึงพอใจในภาพรวมที่มีการ กำหนดคุณสมบัติโดยละเอียด	มาตรา ๑๑๘		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- ผู้นำศาสนาไม่ควรลงเล่นการเมือง	มาตรา ๑๒๐		✓		✓	
	คุณสมบัติของสมาชิกวุฒิสภา ๑. เห็นควรกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่ง สมาชิกวุฒิสภาต้องไม่มีความใกล้ชิดหรือมี ความสัมพันธ์กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไม่ว่าจะ ระดับชาติหรือระดับท้องถิ่น และรวมถึงไม่ ควรให้ผู้พ้นจากการดำรงตำแหน่งในทาง การเมืองดังกล่าวสามารถเป็นสมาชิกวุฒิสภา ได้ นอกจากนี้ เห็นควรกำหนดข้อห้ามการ ดำรงตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภาในการดำรง ตำแหน่งอื่น เช่น รัฐมนตรี ตำแหน่งทาง การเมืองอื่น หรือตำแหน่งในองค์กรอิสระตาม รัฐธรรมนูญ รวมถึงควรห้ามไปดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรี หรือตำแหน่งทางการเมืองอื่น ภายหลังสิ้นสุดการเป็นวุฒิสภาโดยมีกำหนด ระยะเวลาการเว้นวรรคไว้	มาตรา ๑๒๑					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	๒. คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภามีอายุไม่น้อยกว่า ๔๐ ปี ขึ้นไป จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญา ตรี						
ส่วนที่ ๔ บทที่ใช้แก่สภาทั้งสอง -----							
	ส.ส. มีอิสระจากมติพรรค ในการลงมติ ในเรื่องต่างๆ	มาตรา ๑๒๗	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๙.๓				
	กำหนดให้รัฐสภา มีอำนาจหน้าที่ ๑. ให้ความเห็นชอบเลือกตั้ง แต่งตั้ง และ ให้พ้นตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้ พิพากษา ตุลาการ และองค์การอิสระอื่น ๒. ให้ความเห็นชอบการบริหารราชการ แผ่นดิน และควบคุมตรวจสอบการบริหาร ๓. มีอำนาจถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทาง การเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับสูง คือ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทน	มาตรา ๑๓๒, มาตรา ๒๓๘					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ราชกรู สมาชิกวุฒิสภา ผู้พิพากษา ตุลาการ องค์การอิสระอื่น ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้อำนวยการที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือ ทุจริตตามคำร้องของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ๔. ให้ความเห็นชอบการทำสนธิสัญญากับ ต่างประเทศ การประกาศสงคราม การประชุม ตามวาระที่รัฐธรรมนูญกำหนด						
ส่วนที่ ๕ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา -----							
	ให้รัฐสภาประชุมร่วมกันในกรณี ดังต่อไปนี้ ๑. แผนการบริหารราชการรายปี และ แผนการตรากฎหมายที่จำเป็น ๒. แถลงนโยบายและรายงานต่อรัฐสภา ๓. ก่อนการทำสัญญาที่มีผลผูกพันด้าน การค้า การลงทุน หรือเป็นภาคี พันธสัญญา ระหว่างประเทศ รัฐต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อ	มาตรา ๑๔๐					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๓๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคม และวิถี ชีวิต วัฒนธรรมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันงบประมาณของประเทศอย่าง มีนัยสำคัญ และต้องได้รับความเห็นชอบจาก รัฐสภา						
ส่วนที่ ๖ การตราพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติ -----							
	การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ควรมี หลักเกณฑ์ดังนี้ - เมื่อประชาชนได้รวบรวมรายชื่อไม่น้อย กว่าหนึ่งหมื่นคนเพื่อเสนอร่าง พระราชบัญญัติต่อประธานรัฐสภาแล้ว ต้อง ใช้เวลาไม่เกินสามเดือนในการนำร่าง พระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวยื่นต่อรัฐสภา เพื่อพิจารณารับหลักการของร่าง พระราชบัญญัติในวาระแรก	มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๖๖					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- ประชาชน ๑๐,๐๐๐ คน มีสิทธิในการ เข้าข้อเสนอกฎหมายได้	มาตรา ๑๔๒	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๕๕.๒ ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๕๒.๘				
	- กำหนดสัดส่วนของสตรีในการเข้าไป เป็นผู้แทน รวมถึงกำหนดให้กลุ่มคนที่มี ความหลากหลายเข้าไปเป็นผู้แทน เช่น กลุ่ม ผู้พิการ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น	มาตรา ๑๔๓		✓		✓	
	ร่างกฎหมายภาคประชาชนที่เสนอต่อ รัฐสภาแล้ว ให้รัฐสภาพิจารณาต่อเนื่อง แม้ว่า จะมีการยุบสภาก็ตาม สมาชิกรัฐสภาชุดใหม่ ต้องพิจารณาร่างกฎหมายที่เสนอโดย ประชาชนต่อไป เนื่องจากร่างกฎหมายเหล่านี้ เกิดจากเจตจำนงขอประชาชนที่ต้องการมี ส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง	มาตรา ๑๕๖ มาตรา ๖๖					✓
ส่วนที่ ๗ การควบคุมการตรากฎหมายที่ขัด หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ							

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- ศาลรัฐธรรมนูญมีหน่วยงานตรวจสอบ หลักการรัฐธรรมนูญ	มาตรา ๑๕๗		✓		✓	
ส่วนที่ ๘ การควบคุมการบริหารราชการ แผ่นดิน -----							
	- ส่งเสริมมาตรการตรวจสอบและถ่วงดุล การทำงานระหว่างสภา-ฝ่ายบริหาร	มาตรา ๑๖๑		✓		✓	
หมวด ๔ คณะรัฐมนตรี -----							
	- ควรจำกัดให้นายกรัฐมนตรีดำรง ตำแหน่งได้สองสมัย (แบบเดิม คือ ๒ วาระ หรือไม่เกิน ๘ ปี	มาตรา ๑๖๔	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๕๔.๖				
	นายกรัฐมนตรี มาจาก สมาชิกสภาผู้แทน ราษฎร	มาตรา ๑๖๕		✓		✓	
	- นายกรัฐมนตรีควรมาจากความเห็นชอบ ของ ส.ส.	มาตรา ๑๖๕	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๕๘.๖				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- พรรคการเมืองที่ได้คะแนนเสียงมาก ที่สุดในสภาควรเป็นผู้จัดตั้งรัฐบาล	มาตรา ๑๖๕	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๕.๑				
	- สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เลือก นายกรัฐมนตรี	มาตรา ๑๖๕	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๗๗.๐				
	- ในกรณีบ้านเมืองเกิดวิกฤตสภา ผู้แทนราษฎรสามารถลงมติให้คนที่ มีความสามารถ เข้ามาเป็นนายกรัฐมนตรีโดย ไม่ต้องเป็น ส.ส. ด้วยคะแนนไม่น้อยกว่าสอง ในสามของจำนวน ส.ส. ทั้งหมด	มาตรา ๑๖๕	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๖.๖				
	- มีการเปิดช่องให้มีนายกรัฐมนตรีคนนอก ได้ เพื่อเข้าไปแก้วิกฤติปัญหาทางการเมือง	มาตรา ๑๖๕		✓		✓	
	- ระบุให้พรรคการเมืองที่ได้รับเสียงข้าง มากมีโอกาสในการจัดตั้งรัฐบาลก่อน	มาตรา ๑๖๕		✓		✓	
	- เมื่อ ส.ส. ไปเป็นนายกรัฐมนตรีหรือ รัฐมนตรีต้องพ้นจากตำแหน่ง ส.ส.	มาตรา ๑๖๖	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๓.๕				
	- ส่งเสริมมาตรการตรวจสอบและถ่วงดุล การทำงานระหว่างสภา-ฝ่ายบริหาร	มาตรา ๑๗๒		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>- การทำสัญญาที่มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรือเป็นภาคีพันธะสัญญาระหว่าง ประเทศ รัฐต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อความ มั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิตและ วัฒนธรรม รวมทั้งผลผูกพันด้านงบประมาณ ของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ต้องได้รับความ เห็นชอบจากรัฐสภา</p> <p>- รัฐต้องมีกฎหมายว่าด้วยการกำหนด ขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาที่มี ผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือ สังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผล ผูกพันด้านการค้า หรือการลงทุน อย่างมี นัยสำคัญ รวมทั้งการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ได้รับ ผลกระทบจากการปฏิบัติตามหนังสือสัญญา ดังกล่าวโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมระหว่างผู้ ที่ได้ประโยชน์กับผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากการ ปฏิบัติตามหนังสือสัญญานั้นและประชาชน ทั่วไป</p>	มาตรา ๑๘๓ มาตรา ๘๐		✓			✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- รัฐต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับความ ตกลงระหว่างประเทศ โดยถือเป็นเรื่องต้อง นำเข้าสู่การพิจารณาของกระบวนการทาง รัฐสภา ยกเว้นเฉพาะข้อตกลงระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนของประชากรกลุ่ม ต่าง ๆ						
	- การทำสัญญาที่มีผลผูกพันด้าน การค้า การลงทุน หรือเป็นภาคีพันธะสัญญา ระหว่างประเทศ รัฐต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิตและ วัฒนธรรม รวมทั้งผลผูกพันด้านงบประมาณ ของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ต้องได้รับความ เห็นชอบจากรัฐสภา - รัฐต้องมีกฎหมายว่าด้วยการกำหนด ขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาที่มี ผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือ สังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผล ผูกพันด้านการค้า หรือการลงทุน อย่างมี	มาตรา ๑๘๓					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>นัยสำคัญ รวมทั้งการแก้ไขหรือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติตามหนังสือสัญญา ดังกล่าวโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมระหว่างผู้ที่ได้ประโยชน์กับผู้ที่ได้รับผลกระทบ จากการปฏิบัติตามหนังสือสัญญานั้นและประชาชนทั่วไป</p> <p>- รัฐต้องดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับ ความตกลงระหว่างประเทศ โดยถือเป็นเรื่อง ต้องนำเข้าสู่การพิจารณาของกระบวนการ ทางรัฐสภา ยกเว้นเฉพาะข้อตกลงระหว่าง ประเทศที่เกี่ยวข้องกับสิทธิมนุษยชนของ ประชากรกลุ่มต่าง ๆ</p> <p>- ก่อนการทำสัญญาที่มีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรือเป็นภาคี พันธะสัญญาระหว่าง ประเทศ รัฐต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อความมั่นคง ทางเศรษฐกิจหรือสังคม และวิถีชีวิต วัฒนธรรม ของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพัน</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๓๓,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	งบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ และ ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา						
	- การสร้างหนี้ของประเทศต้องผ่านการ เห็นชอบจากรัฐสภา	มาตรา ๑๘๓ มาตรา ๑๙๓	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๐.๖				
หมวด ๕ การคลังและการงบประมาณ -----							
	- การกำหนดนโยบายที่ใช้เงินจำนวนมาก ต้องระบุที่มาของเงินว่ามาจากแหล่งใด	มาตรา ๑๘๙	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๕.๕				
	- มีการกำหนดอัตราภาษีให้มากขึ้น	มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๘๘ มาตรา ๒๖๖		✓		✓	
	- กำหนดสัดส่วนรายได้ระหว่างรัฐกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความชัดเจน เพื่อให้ท้องถิ่นมีงบประมาณเพียงพอต่อการ พัฒนาตนเอง การทำโครงสร้างพื้นฐาน และ จัดทำบริการสาธารณะ	มาตรา ๑๙๑ มาตรา ๒๐๐ วรรคห้า			✓		

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- มีหลักประกันในทางการคลังและรายได้ เพื่อให้ท้องถิ่นมีงบประมาณที่เพียงพอต่อ พัฒนาตนเอง การทำโครงสร้างพื้นฐาน และ การจัดทำบริการสาธารณะ	มาตรา ๑๙๑ มาตรา ๒๐๐			✓		
	- การกระจายงบประมาณ	มาตรา ๑๙๑		✓		✓	
	- ควรมีหลักประกันการกระทำคาม เสียหายของนักการเมือง และนักการเมืองไม่ ควรเข้าไปเกี่ยวข้องกับการกำหนด งบประมาณ การฝากเด็กเข้าเรียน และการ บริหารงานบุคคลในท้องถิ่น	มาตรา ๑๙๕		✓		✓	
หมวด ๖ ความสัมพันธ์ระหว่างข้าราชการ นักการเมือง และประชาชน -----							
	๑. ควรมีระบบของการแต่งตั้ง โยกย้าย การพิจารณาความดีความชอบซึ่งมีการ ขับเคลื่อนด้วยตัวของระบบเอง	มาตรา ๑๙๖		✓	✓	✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	๒. การแต่งตั้งข้าราชการในระดับต่างๆ ควรจะนำหลักการของการแยกการเมืองออก จากการบริหารข้าราชการประจำ โดยควรมี คณะกรรมการที่มีความเป็นกลาง ซึ่ง ประกอบด้วยภาคประชาชน ในการมีส่วนร่วม แต่งตั้งผู้บริหารระดับสูง						
	- ควรมีคณะกรรมการในการพิจารณา คัดเลือก แต่งตั้ง โยกย้าย ข้าราชการระดับสูง	มาตรา ๑๙๖	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๒.๖				
	- ฝ่ายการเมืองสามารถเลือกบุคคลเข้า ดำรงตำแหน่งในระดับหัวหน้ากระทรวงได้	มาตรา ๑๙๖	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๔๓.๔				
	- ควรมีคณะกรรมการดำเนินการแต่งตั้ง ข้าราชการโดยระบบคุณธรรม	มาตรา ๑๙๖	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๔.๗				
	๑. การจัดความสัมพันธ์ระหว่าง ข้าราชการ นักการเมือง และประชาชน ควร กำหนดให้นักการเมืองทำหน้าที่ในเชิงการ	มาตรา ๑๙๗			✓		

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	<p>บริหารนโยบายและยุทธศาสตร์เท่านั้น ส่วน การบริหารงานบุคคลหรือการบริหาร ข้าราชการ โดยเฉพาะอำนาจในการแต่งตั้ง ข้าราชการ ควรจะเป็นอำนาจขององค์กร กลางหรือคณะกรรมการกลาง ทั้งนี้ คณะกรรมการกลางหรือองค์กรกลาง ควรจะ มีตัวแทนจาก ภาคประชาชนเข้ามาเป็น องค์ประกอบด้วย เพื่อให้มีความสัมพันธ์กับ ประชาชน</p> <p>๒. ควรมีบทบัญญัติที่คุ้มครองการ ปฏิบัติงานของข้าราชการ รวมทั้งกำหนด ความรับผิดชอบของนักการเมืองไม่ว่าจะเป็น ระดับชาติ และระดับท้องถิ่นในกรณีที่มีการ โยกย้ายไม่เป็นธรรม รวมทั้งกำหนด บทบัญญัติเพื่อไม่ให้นักการเมืองมีอิทธิพล ครอบงำข้าราชการ นอกจากนี้ ควรมี หลักประกันในการปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการโดยอิสระ เพื่อเป็นการคุ้มครองใน</p>						

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการได้อย่าง แท้จริง ๓. การออกคำสั่งต่อข้าราชการหรือ หน่วยงานของรัฐ ควรทำเป็นหนังสือ โดยมี การลงลายมือชื่อ ตำแหน่งของผู้ออกคำสั่ง เพื่อเป็นกลไกในการคุ้มครองข้าราชการ ผู้ปฏิบัติงาน						
	- ควรมีกลไกคุ้มครองสิทธิของข้าราชการ ประจำ	มาตรา ๑๙๗	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๐.๑				
หมวด ๗ การกระจายอำนาจและการ บริหารท้องถิ่น -----							
	- การพัฒนาที่เท่าเทียมกันทั้งในเมืองและ ชนบท มีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ ท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม กฎหมาย โดยมีการ	มาตรา ๑๙๙, มาตรา ๒๐๐, มาตรา ๒๐๑		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ปฏิรูปกฎหมายท้องถิ่น การทำประมวล กฎหมายท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นมีวัฒนธรรม และความหลากหลายจึงควรให้แต่ละท้องถิ่น ได้ปกครองตนเอง						
	- กำหนดข้อบัญญัติในรัฐธรรมนูญว่าด้วย การมีส่วนร่วมและการกระจายอำนาจลงสู่ ท้องถิ่นอย่างแท้จริง รวมถึงขั้นตอนการ ขับเคลื่อนนโยบายของประชาชน ให้มีการ กระจายอำนาจ เน้นให้ท้องถิ่นมีอำนาจและ กระบวนการเพื่อการจัดการตนเอง มี กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิชุมชน	มาตรา ๑๙๙		✓		✓	
	- ควรกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจและ งบประมาณให้แก่ท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบการ ดำเนินการให้บริการสาธารณะและจัด สวัสดิการสังคม	มาตรา ๑๙๙	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๗๑.๔				
	- มีความพึงพอใจทั้งในเรื่องการปรับ โครงสร้าง การกระจายอำนาจสู่ประชาชน	มาตรา ๑๙๙		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๓๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	การส่งเสริมให้ท้องถิ่นเป็นผู้จัดการบริการ สาธารณะ และการเปลี่ยนชื่อเป็นองค์กร บริหารท้องถิ่น						
	- การกระจายอำนาจต้องทำให้ครบ องค์ประกอบ ต้องมีงบประมาณ ต้องมี กฎหมายที่ให้อำนาจ ต้องมีเครื่องมือด้วย	มาตรา ๑๙๙		✓		✓	
	- การกำกับดูแลองค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็นและมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ชัดเจนตามที่กฎหมาย บัญญัติ การกำกับดูแลต้องไม่กระทบถึง สาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตาม เจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น	มาตรา ๑๙๙					✓
	๑. ปรับอำนาจการตัดสินใจบางประการที่ เป็นของรัฐให้เป็นของประชาชน	มาตรา ๒๐๐		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	๒. อปท. คำนึงถึงประโยชน์ของ ประชาชนเป็นที่ตั้ง						
	ระบบการบริหารงานบุคคลท้องถิ่นที่ สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจและ หลักความเป็นอิสระ	มาตรา ๒๐๐ วรรคสาม		✓		✓	✓
	- ควรให้เอกชน ชุมชน และองค์กรบริหาร ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	มาตรา ๒๐๐	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๐.๒				
	- ให้มีการปกครองส่วนท้องถิ่นแบบพิเศษ	มาตรา ๒๐๐		✓		✓	
	- ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีหน้าที่ในการจัดการ ทรัพยากรของชุมชน	มาตรา ๒๐๐		✓		✓	
	- ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น หน่วยงานหลักในการทำแผนพัฒนา การ จัดทำโครงสร้างพื้นฐานและการบริการ สาธารณะในพื้นที่	มาตรา ๒๐๐					✓
	หลักความเป็นอิสระในการบริหารงาน บุคคล	มาตรา ๒๐๐ วรรคสาม,					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
		มาตรา ๒๐๗ วรรคห้า, มาตรา ๒๑๔ วรรคห้า วรรคหก, มาตรา ๒๕๒ (๒), มาตรา ๒๕๓ (๒), มาตรา ๒๕๕ (๒), มาตรา ๒๕๖ (๒),					
	- รัฐกระจายอำนาจด้านการคลังและการ จัดเก็บภาษี	มาตรา ๒๐๑ วรรคสอง และวรรคสาม					✓
	- ควรมีกกลไกการเร่งให้ส่วนกลางกระจาย งบประมาณมาให้ตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ ได้จริงและเป็นรูปธรรม	มาตรา ๒๐๑					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- กำหนดกรอบเวลา กฎหมาย และ กระบวนการประชามติ ให้ท้องถิ่นที่มีลักษณะ จะปกครองตนเองได้นำไปปฏิบัติ	มาตรา ๒๐๑		✓		✓	✓
	- การกระจายอำนาจองค์กรบริหาร ท้องถิ่น ควรต้องจัดเก็บรายได้ด้วยตนเอง ซึ่ง มาจากภาษี	มาตรา ๒๐๑		✓		✓	
	๑. มีหลักความเป็นอิสระในทางการคลัง ของท้องถิ่นภายใต้การกำกับดูแล ๒. ปรับปรุงกฎหมายเพิ่มอำนาจในการ จัดเก็บภาษีหรือรายได้อื่นแก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ๓. เพิ่มศักยภาพในการจัดเก็บภาษีและ รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	มาตรา ๒๐๑		✓		✓	
	- การกำกับดูแลองค์กรบริหารท้องถิ่น เป็นไปตามกฎหมาย	มาตรา ๒๐๒				✓	
	- การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็นและมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ชัดเจนตามที่กฎหมาย	มาตรา ๒๐๒					✓

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๓๓,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	บัญญัติ การกำกับดูแลต้องไม่กระทบถึง สาระสำคัญแห่งหลักการปกครองตนเองตาม เจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น						
	การจัดทำแผนการพัฒนาต้องเกิดจากการ มีส่วนร่วมของชุมชน	มาตรา ๒๐๓		✓	✓	✓	
	๑. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมใน การบริหารงานภายในท้องถิ่นด้วยกลไกของ ภาคพลเมือง ๒. เพิ่มบทบาทให้ประชาชนในท้องถิ่นมี ส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น เช่น สร้าง กลไกการมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบการ บริหารงานท้องถิ่น ๓. ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีบทบาทในการ กำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่น มีกฎหมาย กำหนดกลไกประชามติในระดับท้องถิ่น ๔. การเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นต้องกระทำ ได้ง่าย มีกลไกการเข้าชื่อถอดถอนผู้บริหาร ท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ปฏิบัติได้	มาตรา ๒๐๓		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น					
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์	
	จริง ให้องค์กรชุมชนมีบทบาทในการปกครอง ส่วนท้องถิ่น							
	- ประชาชนผู้มาลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมี อำนาจถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและ ผู้บริหารท้องถิ่นของตนเองได้	มาตรา ๒๐๓	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๕๔.๑					
	- ประชาชนมีสิทธิเข้าชื่อเสนอให้จัดการ ออกเสียงประชามติได้	มาตรา ๒๐๓	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๒.๑					
	- นักการเมืองท้องถิ่นควรดำรงตำแหน่ง วาระละ ๔ ปี	มาตรา ๒๐๓	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๖.๐					
	- เปิดให้มีการพัฒนาตรวจสอบตนเองของ ท้องถิ่นโดยภาคประชาชนเป็นผู้ตรวจสอบ	มาตรา ๒๐๓		✓		✓		
	- สนับสนุนการทำงานของสมัชชาพลเมือง และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการตัดสินใจในการบริหารงาน การ วางแผน และตรวจสอบ	มาตรา ๒๐๓		✓		✓		
	- กำหนดให้มีการตรวจสอบการใช้ งบประมาณของนักการเมืองท้องถิ่น	มาตรา ๒๐๓		✓		✓		

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	๑. การบริหารงานบุคคลท้องถิ่น ให้มีความชัดเจนมากขึ้น ๒. มีกลไกให้ประชาชนเข้าไปตรวจสอบการบริหารงานบุคคลของท้องถิ่น เช่น “หน่วยพิทักษ์คุณธรรม”	มาตรา ๒๐๔		✓		✓	
	การบริหารงานบุคคลขององค์กรบริหารท้องถิ่น ควรให้ข้าราชการในท้องถิ่นมีสิทธิศักดิ์ศรี สวัสดิการเท่าเทียมกับข้าราชการพลเรือน ซึ่งข้าราชการท้องถิ่นควรมีระบบสับเปลี่ยน โอน ย้าย แต่งตั้ง และลงโทษระหว่างองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	มาตรา ๒๐๔					✓
ภาค ๓ หลักนิติธรรม ศาล และองค์กร ตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ -----							
หมวด ๑ ศาลและกระบวนการยุติธรรม -----							

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๓๓,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
ส่วนที่ ๑ บททั่วไป -----							
	- ควรมีหลักประกันความเป็นอิสระ ประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว ความเป็นกลาง และความเป็นธรรมของชั้นสืบสวนสอบสวน ชั้นอัยการ รวมถึงความรวดเร็วและ ประสิทธิภาพในชั้นพิจารณาพิพากษาคดี	มาตรา ๒๐๖		✓		✓	
	- ทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม ใน คดีทุจริตคอร์รัปชัน และการสอบสวน สิ่งฟ้อง พิจารณาคดีต้องอยู่ในหลักการที่ต้องมีกำหนด ระยะเวลาการทำงานที่แน่นอน	มาตรา ๒๐๖					✓
	- สิทธิในกระบวนการยุติธรรม ควร เพิ่มเติมเพื่อให้เข้าถึงความยุติธรรมอย่าง แท้จริง มีความสะดวกรวดเร็ว	มาตรา ๒๐๖		✓		✓	
	- ห้ามข้าราชการอัยการดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ใดในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการ อื่นของรัฐ หรือบริษัทเอกชน	มาตรา ๒๑๔	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๒.๘				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
ส่วนที่ ๒ ศาลรัฐธรรมนูญ -----							
ส่วนที่ ๓ ศาลยุติธรรม -----							
	การชี้ขาดการเลือกตั้งและการเพิกถอน สิทธิเลือกตั้งให้เป็นอำนาจของศาลอุทธรณ์	มาตรา ๒๒๖	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๙.๕				
ส่วนที่ ๔ ศาลปกครอง -----							
	ให้มีศาลวินัย การคลัง และงบประมาณ เพื่อตรวจสอบนโยบายหรือโครงการที่สร้าง ความเสียหาย	มาตรา ๒๒๙		✓		✓	
ส่วนที่ ๕ ศาลทหาร -----							
หมวด ๒							

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๓๓,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ -----							
ส่วนที่ ๑ บททั่วไป -----							
	- กำหนดให้มีการเปิดบัญชีเผยแพร่ทรัพย์สิน ของผู้สมัคร	มาตรา ๒๓๒					✓
	- กรรมการองค์กรอิสระต้องเปิดเผยบัญชี ทรัพย์สินต่อสาธารณะทั้งก่อนและหลังเข้ารับ ตำแหน่ง	มาตรา ๒๓๒	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๔.๓				
ส่วนที่ ๒ การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่ง ผลประโยชน์ -----							
ส่วนที่ ๓ การถอดถอนจากตำแหน่ง -----							

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจร่วมกับสมาชิก สภา ผู้แทนราษฎรในการถอดถอนผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง	มาตรา ๒๓๘	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๒.๐				
	- การถอดถอนนายกรัฐมนตรี เป็นอำนาจ ของวุฒิสภาและพลเมืองเข้าข้อเสนอให้ วุฒิสภาถอดถอน	มาตรา ๒๓๙					✓
ส่วนที่ ๔ การดำเนินคดีอาญาผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมือง -----							
ส่วนที่ ๕ องค์กรตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีหน้าที่ ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ -----							
ตอนที่ ๑ คณะกรรมการการเลือกตั้ง -----							

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- ให้ ก.ก.ต. มีความเป็นกลาง	มาตรา ๒๔๔		✓		✓	
	- ให้ กกต. ดูแลการเลือกตั้ง ทั้งระดับชาติ ระดับท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	มาตรา ๒๕๐		✓		✓	
	ควรให้ กกต. มีอำนาจเฉพาะการบริหาร จัดการและออกกฎเกณฑ์เกี่ยวกับ การ เลือกตั้งเท่านั้น	มาตรา ๒๕๐	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๕.๖				
ตอนที่ ๒ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน -----							
	การสรรหากรรมการขององค์กรอิสระ ควรมีผู้แทนที่มาจากองค์กรวิชาชีพ องค์กร วิชาการ เอกชน สื่อมวลชน และภาค ประชาชนร่วมด้วย	มาตรา ๒๕๒ มาตรา ๒๕๓ มาตรา ๒๕๖	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๓.๙				
ตอนที่ ๓ คณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ							

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์

	หากพรรคการเมืองหลายพรรคร่วมกัน จัดตั้งรัฐบาลให้มีฝ่ายค้านมีจำนวนไม่เพียง พอที่จะตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ควร มีกลไกขององค์กรอิสระเข้ามาช่วยตรวจสอบ การทำงานของรัฐบาล	มาตรา ๒๕๔ มาตรา ๒๕๖	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๘๖.๐				
ตอนที่ ๔ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ -----							
	- แยกผู้ตรวจการแผ่นดิน ออกจาก คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็น แบบเดิมและปรับปรุงกลไกให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น	มาตรา ๒๕๕		✓		✓	✓
ตอนที่ ๕ ผู้ตรวจการแผ่นดิน -----							

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๓๓,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
ภาค ๔ การปฏิรูปและการสร้างความ ปรองดอง -----							
หมวด ๑ บททั่วไป -----							
หมวด ๒ การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความ เป็นธรรมและความปรองดอง							
ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการยุทธศาสตร์การ ปฏิรูปและ การปรองดองแห่งชาติ -----							
	- เสนอให้จัดตั้งคณะกรรมการปรองดอง	มาตรา ๒๕๙		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- สถาปนาปฏิรูปประเทศ ควรคัดเลือกบุคคล ที่มีความเชี่ยวชาญ	มาตรา ๒๖๐				✓	
	ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการอิสระ เสริมสร้างความปรองดองแห่งชาติ เพื่อทำ หน้าที่เสริมสร้างและประสานงานกับทุกภาค ส่วนให้เกิดความสมานฉันท์ และปรองดองใน ชาติ	มาตรา ๒๖๑	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๕.๘				
ส่วนที่ ๒ การปฏิรูปด้านต่างๆ							
	- มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเสมอภาค รวมทั้งกระจายหน่วยงานในสังกัดกระทรวง ยุติธรรมไปยังส่วนภูมิภาคและจัดให้มี หน่วยงานในการให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือทางด้านกฎหมาย	มาตรา ๒๖๔		✓			
	- จัดตั้งศูนย์ยุติธรรมหมู่บ้านและจัดตั้ง กองทุนสวัสดิการ ในการจัดหาทนายเพื่อช่วย ประกันตัวผู้ต้องหา	มาตรา ๒๖๔		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- พนักงานสอบสวนมีอิสระ ในการทำงาน โดยไม่ถูกแทรกแซงโดยจัดตั้งองค์กฤษฎีอิสระเข้า มาดูแล	มาตรา ๒๖๔		✓		✓	
	- ควรมีการแยกหน่วยงานตำรวจที่ทำ หน้าที่เฉพาะ เช่น ตำรวจท่องเที่ยว ตำรวจ รถไฟ ตำรวจป่าไม้ ออกจากสำนักงานตำรวจ แห่งชาติโดยให้ไปขึ้นกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มาตรา ๒๖๔	ครั้งที่ ๑ เห็นด้วย ร้อยละ ๗๖.๖				
	- ปฏิรูปตำรวจให้มีลักษณะเป็นเจ้าหน้าที่ ฝ่ายพลเรือน ลดขนาดตำรวจของสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ โดยกำหนดให้มีภารกิจในการ ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมโดยทั่วไป	มาตรา ๒๖๔					✓
	- ให้ส่วนราชการในจังหวัดซึ่งสังกัดภูมิภาค ปรับโอนภารกิจบางขั้นตอนให้เป็นการ ดำเนินการของราชการส่วนท้องถิ่นและ จัดรูปแบบการบริหารงานในลักษณะท้องถิ่น รูปแบบท้องถิ่นที่มีอยู่เดิม	มาตรา ๒๖๔					✓
	- ควรกำหนดให้มีระบบการบริหารงานของ ภาครัฐแบบ ONE STOP SERVICE การ	มาตรา ๒๖๔			✓		

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	ปฏิรูปหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการ ยุติธรรม ตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง เช่น ตำรวจ อัยการ ศาล						
	- ปฏิรูป ตำรวจ กระบวนการยุติธรรม เพื่อให้ได้รับสิทธิที่แท้จริงและทั่วถึง	มาตรา ๒๖๔		✓		✓	
	- การปฏิรูปสำนักงานตำรวจให้เป็นอิสระ และให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	มาตรา ๒๖๔		✓		✓	
	- มีการปฏิรูปกฎหมายท้องถิ่น การทำ ประมวลกฎหมายท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นมี วัฒนธรรมและความหลากหลายจึงควรให้แต่ ละท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง	มาตรา ๒๖๔		✓		✓	✓
	- การปฏิรูประบบราชการควรจัดการ ระบบราชการมิให้ซ้ำซ้อน เพราะเกิดการ สิ้นเปลืองงบประมาณ	มาตรา ๒๖๔		✓		✓	
	- สนับสนุนให้การบริหารจัดการ รัฐวิสาหกิจอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ	มาตรา ๒๖๔		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก “สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	โปร่งใส โดยต้องกำหนดเป้าหมายและการ ดำเนินการของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งอย่าง ชัดเจน และยกระดับธรรมาภิบาลรัฐวิสาหกิจ ให้ได้ระดับสากล						
	- ระบบการปฏิรูปต่างๆ เช่น การบริหาร บ้านเมืองของรัฐ ที่ต้องสนับสนุนส่งเสริม ประชาชนเข้าถึงมากขึ้น โดยบังคับรัฐต้องทำ ทุกระดับ	มาตรา ๒๖๔		✓		✓	
	- ปฏิรูปเรื่องกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	มาตรา ๒๖๔		✓		✓	✓
	- เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นอัตราก้าวหน้า	มาตรา ๒๖๕		✓	✓	✓	
	- มีกองทุนบำนาญให้แก่เกษตรกร ผู้สูงอายุ	มาตรา ๒๖๕		✓	✓	✓	
	- ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถ บริหารจัดการศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมี เสรีภาพทางวิชาการ และการบริหารจัดการ ภาควิชาการ	มาตรา ๒๖๕		✓	✓	✓	✓
	- การปฏิรูปการศึกษา เน้นการมี วัฒนธรรม ประเพณีที่ดี เพื่อเยาวชนมีความ	มาตรา ๒๖๕		✓	✓	✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ให้การศึกษากับเด็ก มีความเท่าเทียมกัน ไม่มีขีดจำกัดอายุ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างเสมอภาค						
	- ควรมีการตรากฎหมายเกี่ยวกับการ ปฏิรูปอุดมศึกษา	มาตรา ๒๖๕		✓	✓	✓	
	- จัดตั้งธนาคารแรงงานเป็นองค์กรกลาง เพื่อเป็นเหมืองแรงงาน มีการจัดการแรงงาน ก่อนเข้าระบบ ระหว่างเข้าระบบ และหลัง ออกจากระบบ เป็นองค์กรที่จัดการการเงิน	มาตรา ๒๖๕		✓	✓	✓	
	- ระบบการออม และมีกองทุนการออมใน ชุมชนต้องมีการสมทบจากทั้งส่วนรัฐ ส่วน ชุมชนและส่วนกลาง จัดทำกลุ่มออมทรัพย์ ผู้สูงอายุ ซึ่งทุกชุมชนควรมีการออมทรัพย์โดย เชื่อมโยงผู้สูงอายุทุกคนในชุมชน	มาตรา ๒๖๕		✓	✓	✓	
	- เพิ่มคุณภาพของการศึกษาและการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ในท้องถิ่นให้มากขึ้น	มาตรา ๒๖๕		✓	✓	✓	✓
	- ให้มีการจัดตั้งสมัชชาศิลปวัฒนธรรมทั้ง ในระดับท้องถิ่นและระดับชาติที่มีความเป็น	มาตรา ๒๖๕	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่วประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	อิสระ เพื่อทำหน้าที่ปกป้อง พื้นฟู สืบสาน ส่งเสริม และพัฒนางานด้านศิลปวัฒนธรรม ตามความหลากหลายในแต่ละพื้นที่		ร้อยละ ๙๗.๓				
	- ควรมีการจัดตั้งธนาคารแรงงาน เพื่อเป็น กองทุนการเงินและส่งเสริมการออมของผู้ใช้ แรงงาน	มาตรา ๒๖๕	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๖.๔				
	- ควรให้เอกชน ชุมชน และองค์กร บริหารท้องถิ่น (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) เข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	มาตรา ๒๖๕	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๐.๒				
	- ควรจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัว ไม่ควรให้ เท่าเทียมกัน ควรแบ่งตามความจำเป็นและ ความเหมาะสม โดยอยากให้เข้าไปดูแลเพิ่ม ค่าใช้จ่ายรายหัวให้กับสถานศึกษาระดับเล็ก ที่มีนักเรียนน้อย ให้มากขึ้น เพื่อยกระดับการ พัฒนาตามศักยภาพ	มาตรา ๒๖๕		✓		✓	
	- ควรจัดสรรค่าใช้จ่ายรายหัวโดยตรง อย่างเพียงพอตามความจำเป็นและเหมาะสม	มาตรา ๒๖๕		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- การปฏิรูปด้านศิลปวัฒนธรรม โดยให้มี เนื้อหาเรื่องวัฒนธรรม ประกอบกับให้มี กฎหมายคุ้มครองวัฒนธรรม ประเพณี	มาตรา ๒๖๕		✓		✓	
	การปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ (๑) เศรษฐกิจเสรีต้องควบคู่กับรัฐ สวัสดิการ (๒) มีกฎหมายบังคับการค้ากำไรเกิน ควรของระบบธนาคาร (๓) ยกเลิกสัมปทานทรัพยากรต่างๆ เพื่อป้องกันประโยชน์อยู่กับกลุ่มนายทุน (๔) กฎหมายควบคุมการขยายตัวของ ธุรกิจต่างชาติ	มาตรา ๒๖๖		✓		✓	
	- การปฏิรูปด้านพลังงานต้องคำนึงถึงวิถี ชีวิตและการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น สำคัญ	มาตรา ๒๖๗	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๗.๙				
	- การปฏิรูปการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติต้องคำนึงถึงความเป็น ธรรมในการเข้าถึงทรัพยากร และความยั่งยืน	มาตรา ๒๖๗	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๘.๑				

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ ความคิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
	- ควรมีการปฏิรูปการถือครองที่ดิน เพื่อ ลดการถือครองโดยนายทุน ให้มีการสำรวจ ความต้องการถือครองสำหรับเกษตรกรที่ เหมาะสมและรักษาที่ดินต้นน้ำ	มาตรา ๒๖๗		✓	✓	✓	
	- ควรมีการกระจายการบริหารทรัพยากรฯ ส่วนกลางสู่ท้องถิ่น	มาตรา ๒๖๗		✓		✓	
	- การปฏิรูปด้านพลังงาน ควรกำหนดราคา พลังงานเป็นมาตรฐานเดียว จัดสรรทรัพยากร ให้ชุมชนและประชาชนมีส่วนในการจัดการ ดูแลรักษาทรัพยากร	มาตรา ๒๖๗		✓		✓	

ร่างรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย	ประเด็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชน	มาตราที่ สอดคล้อง	ที่มาของความคิดเห็น				
			รายงานผลการสำรวจความ คิดเห็น ของประชาชนต่อการร่าง รัฐธรรมนูญ สำนักงาน สถิติแห่งชาติ สถาบัน พระปกเกล้า ร่วมกับ คณะกรรมการการยกร่าง รัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๑ จำนวน ๕,๘๐๐ ราย ครั้งที่ ๒ จำนวน ๗๗,๑๖๐ ราย กระจายทุกจังหวัดทั่ว ประเทศ	เวทีประชาเสวนา หาทางออก“สานพลัง ประชาชนเพื่อการ ปฏิรูปประเทศไทย” ใน ๑๐ เวที	เวทีสัมมนา กลุ่มเฉพาะ	เวทีสัมมนา การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ และรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนต่อร่างรัฐธรรมนูญ ใน ๔ เวที	ผู้ ปณ.๙ กล่องรับฟังความ คิดเห็น และสื่อ สังคมออนไลน์
บทสุดท้าย การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ -----							
	- สมาชิกวุฒิสภาสามารถร่วมกับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการแก้ไข รัฐธรรมนูญได้	มาตรา ๒๗๐	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๙๑.๙				
	จำนวนประชาชนที่เหมาะสมในการมีสิทธิ เข้าชื่อให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ ๕๐,๐๐๐ คน	มาตรา ๒๗๐	ครั้งที่ ๒ เห็นด้วย ร้อยละ ๕๓.๘				

คณะผู้จัดทำ

กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง สำนักกรรมมาธิการ ๓

๑.	นางสาววิลาวรรณ ร่ำริน	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
๒.	นางนภาพรณัฏ์ แพทย์พันธ์ุ	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๓.	นายจิรพันธ์ ทองบุญเรือง	นิติกรชำนาญการ
๔.	นางสาวเอมอัชฌา บุญเกิด	นิติกรชำนาญการ
๕.	นายทวีพัฒน์ พิจารณ์	นิติกรปฏิบัติการ
๖.	นางสาวสุนิสา แซ่ไคว	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
๗.	นางสาวภัทรานิษฐ์ คล่องใจกุลนันท์	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน